

YAMEPIANELE

Akolaliyo Toatekale Papete

Yamepianemo

¹ I boku wianemekakilepa one pupu takaki yename yakamoton, toawea akamene wa Akolaliyo Yesu Keraisu-pala oa piane toane wiane mekaku. Nipa one papete wene toopikana toa pene taateko toatekomopa no Yone one pupu takako ago akapoano pa wa Keraisuyo one edelo ago pade moa wetekakale nokome okana toane uku. ² No Yoneyo enekoumo peya i i wane wiane mekakumopa ipa Akolaline agale Yesu Keraisuyo toawea akakamo uku. Ee nimini. ³ Akolaliyo okana toa taateko toatekomo i i wane wiane mekaku toa oi motokagopa kolotine meoo. Ni i bokupa einagome oi motokale yakoa motokoi yeneka kolotine meoi. Kipala i ukule taateko toateko tigotokolo ni uku.

Losu Yatene Tatono Kakoake Akenemo

⁴ No Yoneyopa Esia ta pikoka losu yatene tatono kakoake (7) i pipia wiane wetekaku-ye.

Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kowitikoane uku. Nipa eya ago papete meemoa nome opika pa mea kawa naniko taateko nome toko ago Akolali eni kowitikakilepa one Epetane Yomini-palaka odememo oane kowitikoane tuku. Eya Yomini Akolali meko walai liti one leneka kako Yominike uku. ⁵ Ni

Yesu Keraisu-palaka odenemo kowitikaku. Akolaliyo oka toa-kama tōawea akoa ni tuane ali atoa naniko kamoaa pomotoa one namolo takoa kamoaa poka agoke uku. Oneke-kama ako odene meki tobou ali peya lukoa meki.

Einago totoke wenemekakomepa tone toko poaneleme toto moa labaneyakakoota one kamatemete toa motaney. ⁶ Nipa totome ete ali atoane kowitikoa ni oneketai Akolalinele takoa tomotoa tokome taneya. Nitimotou wa totopa one yapulu yene moa latikaneyano, Keraisueinago ako odene mekome telekole-kama toomoa poo wa one kei piatoane uku-ye. Ee nimini.

⁷ Yakoe. Keraisueinago wedo patu mea noademe toko. Nitoa nokale peyame enekilepa one tigini lagotane yenameka enoi. Eni nokapetepata piko peyake pitikoi-kiti einagoke tumai meou toa keneya wene keda taneya meoi. Ee nimini.

⁸ Ako odene mekome telekole-kama toko Ali Muno Akolaliyo eya wa oko. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku wa oko. Nipa opio pi mea namolo namolo meemoa nome naniko naniko taatekoanoateko agome oko.

⁹ Nopa kini oyago Yone Yesu-pala lipuane mekilepa kiwi mekina toane meku. Nipa ke enekakolo meake onekele takoa togato wa oneke poti lukoa mekina toane meku. Akolaline agale Yesunomota tōaweanekouke po yapu pitikene tekene ni uku. Kusa ue muke piane Patemose take i mekene uku-ye. ¹⁰ Ko mea pupu toamene-pete pade Epetane Yomini awia tagatapeneyamekene yatekolu mukiti lono bera telo pitapeou

toa agale ludu nokome okale yatekou. ¹¹ Agale ludu nokome okome neme wida meke eneko toa bokuke wia mekamene. Wia mekatekoapa Yesuno ali atoa ta tatono kakoa (7) mekika wetekakala tamene. Nipa Epesase Semena Pegamame Taiataira Sadise Piladelebia Leodisia eni ta-kitike pipia wia wetekakala tamene wa okale yatekou.

¹² Yatekene teyo oko patu wane peketapeane enekolu labo tatono kakoa (7) pianeya enekou. Nipa golo kueme latiane labo-kiti pianeya enekou. ¹³ Eni labo-kiti pakeke Ali Yatenane yagono ago kakale enekou. Einagopa kawane wititapea tukane mamina kawa one palanu-pala golo kueme latiane po togotaneyea kawa taneya enekou. ¹⁴ One lene timini one wago pineka ake tootapeneyea kakale enekou. One pinepa sipi sipi kai pine kilue kale eya ake toko toa ake tootapeneyea. One lenetapa toe itipono keneya oa kakeneya. ¹⁵ One kawatapa berasi wa akene kapa keneya yadi yadi tootapeneyea. Toe mineke yoa natekane berasike uku. One agale ikilepa tube ue-kiti ūu wa yotokome oko toa oka. ¹⁶ Einago one nimini yonamepa tagoi tatono kakoa (7) pikoa kaka. One kabunukepa eka okata olo kakene tue witaka. One lene timinipa lou pā toko toa pā tootapeneyea. ¹⁷ Einago dikaneya kakale enekenepa one kawane kene tuane tetepo taneya auane pitalogakou. Nitikolu one nimini yono nooke pikome okome piti moamea. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku ago i kakuno, piti moamea. ¹⁸ Noanupa anu weneme meemoane nuku ago. Tukene tukouyake kamoane pekene

meane-kala kama puku. Nitiku agome ali atoa tua pote mepokoi ta talo toane eni ta ketepono kago peateku ki pikoane kawane tuku. ¹⁹ Nitikuno, neke enekoa kakoya bokuke wia mekamene. Nipa opi taatekoaa tokole-pala nani taatekoaa toatekoleta i i wa bokuke wia mekoano ta wa nopala oka. ²⁰ Nimo ootokoa kakome okome i tagoi tatono kakoa (7) pikoane kaku tagoi ni labo piatikiya tatono kakoa (7) neme enekopa eya adeka pikoya. I tagoi-kitipa edelo ali tatono kakoa (7) adeka pikoya. Losu yatene meki toa tatite toa yopiki edelo ali-kitike uku. Ni labo piatikiya tatono kakoa (7) kiwi losu yatene tatono kakoa (7) adeka pikoya.

2

Epesase Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹ Nimo ootokoa kakome okome anu losu yatene Epesase take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoaa wetekakamene.

No eya tuku agome uku. Nimini yoname tagoi tatono kakoane (7) pikoane kawane ni golo kueme latiane labo piatikiya tatono kakoa (7) pakeke yawane tuku agome uku. ² Wini toma yakile wene taneya meku. Kini pupupa kilikoa meamekete wedoa tiki. Ni ko wameneya poti toa togaki. Ni poanele toma yaki yene kote tokolo waki. Ni pade ali-kitame Aposelo ago nuku wa kapene wakoa okoli pitia yakatekoapa kapene wakadeki wa waki. ³ Ni kini pupupa ko wameneya poti toa togakilepa ke enekakolo meketeka no i agoke toa tete oyake moato wa toa togaki.

⁴ Widikoapa toa epetekaki wane wene tukuyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Nooke namolo wene mekoia mekoina toa opi wene wedoa mekoia meamiki. ⁵ Nooke namolo wene mekoia mekoinakale wene taneya meamene-ye. Nitikete ae opi etepeane yakedeku wa wini wene wia waatekoa kini namolo toa epetekakoinakale wa toma pamene. Wini wene wia wawamead-ekolipa nipa kini labo piatikiya wane eko pata moane piadene nou. ⁶ Nimo ukuyake kini eya tikileke kiwi kei piamedeku. Eya ago Nikolasine totono litia tiki yene kime kotimi yoa meki. Nipa noanume kotimi yoane meku toa tiki.

⁷ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kiti -pala oko toane toaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene meemoa pomotoane tekene Akolaline ipeke witako yomo ku kotia namene wane yameou wa einagome oka.

Semena Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

⁸ Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Semena take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

No eya agome padele padele peya titianeka wipitianeka tuku agome uku. Tukene tuaneke wa kamoane meemoane puku. ⁹ No nitiku agomepa wida ke enekakolo ponopene yene mekino wene tuku. Kipa ponopene yene wane oaneke kamo yene tetepo takoane uku. Ni Yu yene padekakitame kiwi tegene matakete ikimoka wene tuku. Eni Yu yename kipa Akolaline Yu yene meko

wa ikiyake Yu yene tetepo takamekene Setanuno yene tetepo takoane waku. ¹⁰ Kini tete moat-ikilekeka piti moameamene. Setanuyo kipa no Keraiuke edoa wene tuga meki patu wa pene nome likoa enenokala too. Nitikale Setanuno peku naki-kitame kiwi padeka-kiti po yapu moa pitikakolipa ta noi kakoa (10) pataka toa tete mokoa kawei. Tuadekolupa tuou wa nooke wene tuga mekolipa nipa moa patukane alike sili meou toane tekene mea kama pamene wane kiwi kei piou.

¹¹ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo Akolaline losu yatene-kiti-pala oko toane i tqaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene tukilepa toake ali atoa takoa tuatekoi ta en-amoi. Nipa poane take poamoi wa einagome nopala oka.

*Pegamame Yeneke Pipia Wia Mekoa
Wetekanemo*

¹² Einagome no-pala eya waka oka. Akolaline yatene Pegamame take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoawetekakamene.

Imo ikilepa eka okata olo kakene tue pikoane kaku agome uku. ¹³ Kini wini meki ta wene tuku. Wini takepa ete yene Setanuke lukoa meki. Kiwi pade nitameneya anu ibini wedekoa nooke wene tuga meki. Wida Setanuyo yopiko take eya ago Adipasi anukumo-kama tqawea akakago wia tukane-peteka nooke wene tuga mea no wawamokoina. ¹⁴ Nooke widikoa wene tuga mekilika eya wane mane oane motukuno,

yakamene. Kiwi padeka-kitamepa eya ago Belameyo namolo papete pale tanele tiki. Einagome eya taneya. Iserele yene etepea poanele toma pomotoa likoa enekome toatekale mone pitikaline tobou ago Belake yametaneya. Eina yame tekana toa tokome Iserele yene likoa enekale iponoke lodo yotane nee moa noa ni koua piamatekoi atoa koua pikala taneya. ¹⁵ Ni kiwi padeka-kitame eya ago Nikolasine totono litia tiki. ¹⁶ Kini wini poane wene wia wamene. Wini wene wia wawameadekolipa nipa kiwi mekika poanele tiki yene-pala poi wete tonou. Nipa anu kabunuke kiwi wiatekou tue witaneya kakene nitou. ¹⁷ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kiti-pala oko toane ukumo yakamene.

Poi moa patukoa anukule takoa togakoi yene eya moane meou. Akolaliyo papete kaukoa lawetane maana nee lawetoane ni ake tane kue wane meane tou. Eni kue wanekepa kini weneya ibini wia mekaneya pioo. Nipa ete-kitame wene toameneyake pinagome odene weneya ibini i wa wene too wa einagome nopala oka.

Taiataira Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹⁸ Einagome nopala eya waka oka. Akolaline losu yatene Taiataira take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Imo ikilepa eya agome uku. No Akolaline Mana anu leneta toe itipono akene tetepo taneya kawane ni anu kawatapa berasi wa akene kapa keneya yadi yadi tootapeneya kaku agome uku.

¹⁹ Kini wini take mekete tikile wene taneya meku. Yete pade ali atoake wene meko ni nooke wene tugoa ni eko ali atoa auapea ni ke enekakopeteka enika enile toa wawamoa poti toma yaki. Nipa kini titikete toma yakoinakale moa patukoa wedoa toomoa yaki. ²⁰ Widikoa mekiyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Wini atoa Yesebeleyo Akolaline agale tqaweane akaku wa oake eyaka toko. Anukule takama yaki ali atoa etepea pomotoa likoa enekala toko. Nipa pamoko mea ni iponoke lodo yotane nee moa noa tamele toko wa wini atoame kiwi olaukakono, dekolo pa wa wetekamiki-pe. ²¹ Einatoa one eni poane wene wia wako patu wane yono lukoane mekene kibu moamokounake one eni wene wia wawamoko. ²² One wene wia wawamokono, walaike yeneme tuaney a pimotou. One koua pikala tokoi yenameka dika dika toamene tete momotoane wawou. Eina atoame olaukanele tewitikoa wawameadekolipa nitou. ²³ Einatoane peku mati-kitika wiane tukou. Nitikolu enekete anu losu yatene ali atoa peyame eya wa wene toi. No einagome ali atoane tepene piko wene tetoa enekono, kini tokoo toa nami wikala toademe toko wa wene toi.

²⁴ Ete Taiataira yene etepea pikiyake kime eni poane peku noa toamiki. Nipa Setanuyo kaukaoa olaukane toa i atoame oa metekono, yakoa toamato wa kime litia toamiki. Nitikino, kini wene keda takakaya tokolo eya odene tamene wane uku. ²⁵ Wida wakapeane nomotoa nepia mekilepa kini namolo yakoa motokoinakamo wedoa pikoa kawa nepia meamene. ²⁶⁻²⁷ Poi moa

patukakete anu wene pikoule toa togakoi yene-pala eya wane oane tou. Pitikali ta piko peya pitiki toa talo toa meamene wane yameou. Nipa agetaiyo no yameteka toane kiwika yameou. Nitikolu kodou agome-kiti mete padé kamo itonome latianeya poadekale enekome kapa wapime wia kugutukou toa e ku pitikali wedoa yopia kaketepa moa kawikoi. ²⁸ Nitamene wane koobu tagoitika kini wane oane yameou.

²⁹ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane tqaweane ukumo yakamene.

3

Sadise Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹ Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Sadise takemekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoawetekakamene.

Imopa no eya agome uku. Akolaline Yomini tatono kakoane (7) ni tagoi tatono kakoane (7) pikoane kaku agome uku. Kini wida mekete tikile wene taneya meku. Kiwi mea epetekaki wa etekitame kiwi kei pia ikiyake noanume kipa tuane yene tetepo takoane meku. ² Ali padé tuateko tigotokolo meou toa keneya anukule takoake waki. Anu Akolaline leneke mea epetekatiki kotu kakoa meamikino, atu kamou toa anukule wa wedoa takama pamene. ³ Kiwi namolo olaukanemo yakoa motokoinakamo wene taneya meamene. Nipa einakamo wa litiane tou wa kini poane wene wia wamene. Atu kamoamokolipa kode ago keneya kotikataapeane nouno, nitamene. ⁴ Wini Sadise take ali atoa natetekoame kini mamina

kege kakaya kekateko meou toa mea epetekaki. Ni yenepa ake tane mamina kakeneya no-pala opia yawei. Nipa kipa nitatiki yeneno, noe wane kipala odene ka yawou.⁵ Poi moa patukakete anukule toa togakoi yene ake taneya dikane mamina kakeneya kawei. Dikane yene kini ibinipa mea kama poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuke pimotoane kogileka toamou. Ni Agetaika one edelo ali-kitika kakakoane i ago i atoa wane kini ibini oane kiwi kei pikala tou.⁶ Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

*Piladelecia Yeneke Pipia Wia Mekoa
Wetekanemo*

⁷ Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Piladelecia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Epetanele-kama toane niminimo-kama oane tuku agome uku. No dikane agomepa Depidiyo yopia kako kago ketepono ki pikoane katekaku. Eni kago pekolupa padameka wa ketekile toamoi. Ni ketekolupa padameka wa pekile toamoi.⁸ Kiwi wida mekete tikile wene taneya meku. Kipa tele tubeya toameneya meake anu agale litia toa anu ibini paya tetepo takamo tiki. Nitiki yene kini mea kawadete tuapea poatiki kago keteponopa noanume pekapikouno, padameka wa ketekile toamoi.⁹ I ukumo yakamene. Wini take kiwi pakeke mekete Setanuno peku noa tiki Yu yename kipa etene Yu yene meko wa oake kapene wakoa iki. Wini Yu yene moane kini kawane kene neuwe tukua memotou. Nipa no

einago kiwike wene meko mekome ni tadeko wa wini yename wene tomotoane tekene nitou.

¹⁰ Anukule ko wameneya poti takama yamene wane okouna toa kime pa tiki. Nitima yakino, eya tou. Itonoke meki peyane tepene piko wene keleyo witakamotoa ele kuleme ke enekaka-petepa kiwi toane mou.

¹¹ No wakapeane noateku tigo-tokono, kiwi kei pikene meatekuya wane padame odomoa pokayano, kipala okouna wedoa pikoa kamene.

¹² Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yenepa anu Akolaline tobou losu yapu pigi tetepo takoane one yapu moane mekou. Nipa Akolali mekota tewitikamo eida-kama memo-toane nitou. Dikakoi yenane tiginike eya ibini-mene wianemekakala tou. Anu Akolaline ibini wiane ni weneya Yerusalem wa akene ta ibini wiane mekoane tou. Weneya Yerusalem wanepa Akolali a tibu meko take pia ketipea noateko take ekene uku. Anu weneya ibinika dikakoi yenane tiginike wiane mekou.

¹³ Yakou wa kale piiyakakoa kaketepe nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

Leodisia Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹⁴ Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Leodisia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoawetekakamene.

Imopa no ee nimini wa ibini iki agome uku. Nipa nimini peku lawetoane Akolaline agale toaweane akoane tuku agome uku. Ni Akolaliyo latiano ta wa oka toane-kama titiane latikou agome uku.

¹⁵ Kini wida mekete tikile wene

taneya meku. Anukule takakilepa poto toamoa kakaale toamoa tane ue tetepo taneya mekete wedoa toamiki. Beita, poto taneyaka kakaale taneyaka memotadiya. ¹⁶ Nipa kipa poto toamoa kakaale tomoa taneya mekili tekene noane kapeou toane kiwi wawadene tuku. ¹⁷ Kipa uu kamo yene mekono, padameka auapeatiki toa mena wa kini wa kei piki. Nitikiyake Akolaliyopa kipa ponopeneya mea leneta liitapeneya mea mamina kawameneya mea tikino, elame tuku wa kinikiya padeya deyaka toamene tetepo takoa meko. Enipa kime wene toamiki. ¹⁸ Nipa eya tamene wane mane oane motuku. Kamo toadetepa nipa noanuke golo kue moamene. Doo eya takoa nomotoa toe mine pitikoa yotane golo kueke uku. Mamina kawameneya wini mekino, eni ya teigadetepa ake tane mamina topo toa moa kamene. Ni leneta kikatapemota lene yotokatiki yobotono topo toa moa yotokamene. ¹⁹ Anu kolotini yene peya mane oane mokala tukuno, odene wene piitikoa mea kini poane wene wia wamene. ²⁰ Yapu kago ketepone none kakene wi wi toane kaku. Nitikulu panagome yakateko a kago pekakolopa nipa tuapeane nekene one-pala opianemekene nee noadene tuku. Oneka no-pala opia mekome nee noademe toko. ²¹ Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene kipa ali atoa talo toane mekuya waneke meatono noe wane ou. Nipa ele kule poanele moane kawikamotekene Agetaiyo ali atoa talo toa mekoya waneke pekene lewitatukukoa meko toa meatono noe wane ou.

²² Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa

Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

4

A Tibuke Akolalinele Takakete Toatekomo

¹ Einagome nimo ootokaneyake pulete keneya enekolu a tibuke kago peaneya pikale enekou. Nitoane yatekolu eina agale ludu namolo bera piou toa keneya nopala okana agale ludu lokakome okome nani toatekole yameouno, oto noo wa okale yatekou. ² Nitikolu eina eina Epetane Yomini nooke awinokale enekolu ako odene meko tobou ago ta talo toa meka walai pianeya enoane ni eni walaike pade ago meaneya enoane tokou. ³ Eniya waneke meane agono lene timini enekolu kikome kiane koniliane kue wane ni yasepa kue wane pā tane toa one lene timini pā tootapeneyea enekou. Ni one meka walai kokati wia unukakilepa kanu pagene emerale kue keneya wia unukatapeneyea. ⁴ One eni meka walai muke pimotaako odene meane tobou ali-kiti mekoi walai pagini kakoa (24) pia unukatapeneyea. Eni walai-kiti piane toa tobou ali pagini kakoa (24) tutu tutu wa mea unukaneya. Nipa ake tane mamina kakeneya mea ni golo kueme latiane nunagu wateaneyea mea tokoi. ⁵ Mu ke piane wanekepa katiapale toa tono wia toa kaka. Ni einago meka walai eko keneya pimotaao labo tatono kakoa (7) pianeya. Nipa toele udukaloganeya noa kakeneya. Eni labo-kitipa Akolaline Yomini adeka pianeya. ⁶ Ni einago walaike mekome lene timini takoa meka

lono padeya kusa ue keneya meeloganeya. Nipa gilasi keneya meeloganeya.

Ni muke eni meka walai namike eka kukata aka keikataka lene kakeneya tuyonoya-mene kawa unukaneya. Nipa lene kakeneya kakilepa lene timini lonoka mukiti lonoka lene-kama kaatapeneya kakeneya.⁷ Namolo takoa kakeneyapa laione keneya kakeneya. Taku takoa kakeneyapa ali pitimekawe kai keneya kakeneya. Tebolo takoa kakeneyapa ali lene timini motaneya. Tuyono takoa kakeneyapa pukaneya yako tegu keneya.⁸ Eni lene kakeneya tuyonoya pawena ko melepu kakoa (6) kakeneya kawa ni ekoloka tokooka lene kaatapeneya kawa taneya. Nitaneya kakete ete pia oto pia eya wa lo oa-kala kaki.

Akolaliyo epetanele-kama toko, epetanele-kama toko. Telekole akole-kama toko ago Akolaliyo epetanele-kama toko. Ni agopa namolo namolo meemoa nome opi opi pa mea kawa naniko taatekoa noademe tokono, ke wa eni lo oa-kala kaki.

⁹ Eni lene kakeneya tuyonoyamepa ako tobou agono walaike meko ago kei piato wa eni tumeneya meemoa pokonago kei pia kaki.¹⁰ Nitao kei piki toa-kama eni tobou ali pagini kakoa (24) eya tokala tiki. Eni walaike mea talo toko ago Akolali lene timini takakoa meko lononua pitalogakala tiki. Nitaoapa ke wa eni tumeneya meemoa pokonago kei pia kaki. Akolaliyo inoe wa kiwi kei pikome metekana nunagukitika lokamoa one lene timini takakoa meko lononpitikakete ekete

11 tone Ali Muno Akolali padeya padeya peyapa neme-kama latianeya. Ni neke wene pika toa teke eniya peya witakoa pome meko wene takoa taneyano, ne telekole akole-kama toko ago wa totome ne kei pia kamedeko wa eni tobou ali-kitame one kei pia kaki.

5

Ewetane Pipia Sipi Sipi Tinetake Akenemo

1 Eni yakatekoane enekolu ako tobou ago meateka walaike meko ago Akolaliyo one nimini yoname ewetane pipia pikoa kakale enekou. Eni pipiake eka okata agale wia mekatapeneyea. Padame kekaya tokale poome togotikilepa poo tigini tatono kakoa (7) moa togotokala taneya.

2 Eyaka enoane yakoane tokou. Tele tootapeane edelo ago eida kakome agale telo ootapekome okome i ewetane pipiapa kekamomotoa poome togotaneyea pikono, eni poo tiginipa teyo pilia keamele toko-pe wa okale **3** a tibukeka itonokeka itono kekuluka pipia keateka ago tuku toa kawa teko tokale nitateka ago odeneka kawameadeka.

4 Eni ewetane pipia keateka ago odeneka kawamokale tekene komo kata nina toane pitikoane kawamokou. **5** Nitikolu eni tobou ali-kiti padame nopala okome okome komo wamea. Eya agome Yuda yatene ago laione wa ibini akene ago Depidi-loeke tagene ago einagome Setanu moa kawikaneya. Nitane agome eni poo tigin-i-kiti oyake pilia keamele tokono, ena wa oka.

6 Nimo okale yakatekoane enekolu Sipi Sipi Kai Tine kakale enekou. Wia tukane tetepo taneya

kakeneya. One wagokepa kime tatono kakoa (7) kawa ni lene tatono kakoa (7) kawa taneya. Eni lenepa Akolaliyo ta piko peyake moa wetekane Yomini adeka pianeya. Einago muke edikaneya kamotoa eya pia kawa unukaneya. Ako tobou ago meateka walai pia ni lene kaataapeane tuyonoya-mene kawa ni tobou ali pagini kakoa (24) kawa unukaneya. ⁷ Eni sipi sipi kai tine ako tobou ago meateka walaike meka agoke pokome one nimini yoname pikoa kakene pipia eni mopoka. ⁸ Nitikale enekete lene kaataapeane tuyonoya-mene ni tobou ali pagini kakoa (24) Sipi Sipi Kai Tine kawane aua pitoa kei pia kakoi. Nipa peyame paduya-kiti wapiala keneya pikoa kawa ni paduya kalono taneya okolo kagonoke mekaneya pikoa kawa tokoi. Kalono taneya pikoa kakilepa Akolaline yename kowitikete okoimo adeka pia taneya. ⁹ Nitapa weneya lo eya wa oa kei pia kakoi.

I ago neme wini ewetane pipia oyake moamele toko. Padame wini pipia kekaya tokale poome togotaneyake neme eni poo tiginikititi pilia keamele toko. Neme eya tokake nitamele toko. Ne wia tukaneyake neke kamateme ali atoa Akolaline oto toa motokaka. Nipa e ku yatene e ku agale yakoa iki yene ni pitikali eka kukaka pitiki toa ali atoa padeka-kiti neme takoa oto toa motokaka. ¹⁰ Nitapa eni yene tone Akolaline yapulu yene neme moa latikakilepa oneke lodo you toa one pupu-kama takamotoa toka. Nitikale tokome eni yename itono talo toa-kala meoi wa eni Sipi Sipi Kai Tine kei pia kakoi.

¹¹ Nitikoli enoane yatekolu edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa (1,000,000 tadiya) kabunu kokotukoa one kei pia lo oa kakoli yatekou. Nitoa lo oa kakete ako tobou ago meateka walai ni lene kaataapeane tuyonoya-mene ni tobou ali-kiti kawa unukataapea one kei pia eya wa telo oa kakoli yatekou.

¹² Wia tukane Sipi Sipi Kai Tinepa e ku yatene yopiateko peku noa ni eya kuya kamo toateko peku noa ni wene muno meaneya oateko peku noa ni ele kule telekole toateko peku noa tamele toko. One ibini kamotokoa one kei pia one-pala ke wa oa tato wa lo oa kakoli yatekou.

¹³ Eyaka yatekou. A tibukeka itonokeka itono kekuluka kusa ueleka enika eniya ludu mekoi peyame one kei pikete ekete eya agota tobou ago meateko walaike meko ago Akolali Sipi Sipi Kai Tineta-pala ke wa oa kita kei pia kini ibini kamotokoa kini tetekole tikile i i wa toawea-kala oma pato wa peyame lo oa kakoi.

¹⁴ Nitikoli lene kaataapeane tuyonoyame ee nimini wa oa ni tobou ali-kiti one kawane aua pitoa one kei pia tokoi.

6

Ewetane Pipia Togotane Poo-kiti

Odene Odene Wa Pilikala Tanemo

¹ Nitikoli enekolu Sipi Sipi Kai Tineyo eya tokale enekou. Eina ewetane pipia togotane poo tatono kakoa (7) togotane po-kiti pade pilika. Nitikale

enoane yatekolu lene kaataapeane tuyonoya-mene padame tono wiou toa keneya agale telo okome okome wete noo wa okale yakoane enekolu ² ake tane osi kai witoa nokale enekou. Eni osi kai patu mekagome poyo pikoa kakeneya mekale enekou. Ni ako odene meko tobou agome watekoya nunagu padame watekakale wateaneyaya pokome yeteka yukukata pitiki yatene-kiti moane kawikou wa poi toma poka.

³ Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyo eina ewetane pipia togotane po taku takane (naba 2) togotane po pilikale enoane yatekolu taku takane (naba 2) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu ⁴ pade osi kai kikome kiane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa ali atoa kilikoa mekoika poi tagama poateka tele lukakome iyapa nekeno moa wa Akolaliyo eka okata olo kakene tue uoya moa meteka.

⁵ Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa pade po tebolo takane (naba 3) togotane po pilikale enoane yatekolu tebolo takoa (naba 3) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu likome liane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagomepa eya kuya keda enatekoya wane (sikale) pikoa kakale enekou. ⁶ Enoane yatekolu lene kaataapeane tuyonoya-mene kakoi pakeke agale ludu nekene tetepo tokale yatekou. Eya wa oka. Witi kupa kueme topo toa motikilepa nipa ta pataka odeneke pupu tootokoa motane kue meapa odene de mete deya kapetekoa moamele too. Bali kupa nipa de mete deya tebolo kapetekoa moamele too. Olipe yomo kuka gerepi po kuka toa potokameamene wa oka.

⁷ Nitikale Tipi Tipi Kai Tineyo pade po tuyono takoa (naba 4) togotane po pilikale enoane yatekolu tuyono takane (naba 4) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu ⁸ kaa yotane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa tukilepa tokoya wa ibini akeneya. Ni ago nokaka tuane yene pote mekoi ta litia noka. Nitoata nokoli ali atoa mekoi toa tuyono tuyono wa oto piiitikoapa tebolo tebolo wa katekoia wia tukamekete odene odene wa wia tukama poati wa Akolaliyo eni toatekoi tele lukaka. Nitikale wia-ta tukama yakoli ali atoa poime tua kobume tua yeneme tua yo tane kai eyame wia tanikoli tua taneya.

⁹ Nitikoli Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko takoa (naba 5) togotane po pilikale enekou. Enekolu Akolalike padeya padeya mea lodo yoai tane walai keneke eya yenane yomini Akolaline agale toawea ahoa ni onekemo kei pia tokoike wia tukane yene kini yomini eida walai keneke koukoa mekoli enekou. ¹⁰ Eida koukoa mekete kayo telo ekete ekete ako odene meko tobou Ali Muno ne epetanelekama toa niminimo-kama oa toko. Kamate ponmotono, wia tukato wa itonoke meki-kitame toto wia tukakoinake nami neme manipete wia kibu motokoo-pe wa okoli ¹¹ kini kini mekoi toa panagome ake tane mamina petene-kiti moa eya wa tatia mekala toka. Kipala poi tejane yename papete kipala tokoina toapa Keraisunole takakete meki yene pa wia tukama yaki. Kini oya-lawe wia tukama yawa togatekoi oi ponokaleka poti wida nepia meamene wa einagome oka.

¹² Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko melepu takoa (naba 6) togotane po pilikale enekou. Enekolu momani tube mati toa ni lou tiginipa yomamu p̄aatapeane kaa keneya likome lianeya kawa ni tokenepa kamate p̄aatapeneyea keneya kikome kiitapeneyea kawa ¹³ ni pupulege mati popokoa muku muku takoa kakale yomo piki kū kotia pitou toa keneya a tibuke tagoi-kitika kotimotekete pitoa ¹⁴ ni pipia wane moa ewetou toa keneya tibu tigini takoa pome ni kusa ue muke piko ta peya ni tono wane wane peya modono takoa tokale enekou. ¹⁵ Nipetepa ta piko peyake ako odene mekoi tobou ali-kiti ni kiwike lokoa ta talo tokoi-kiti ni poyo yatene yopikoi ali-kiti ni uu kamo yene ni telekole toa mekoi yene ni kueme topo toa moa egetane yene ni ta pine yene enika eni yene peya kota pikakaka tono wane wane kakene kue pakekeka petoa pote loapipokala tokoi. ¹⁶ Nitoapa tonopalaka kakene kue-palaka kayo telo ootapekete ekete toto wia kauamene-ye. Tobou ago memotoa takane walaike mekagome enamomotono, Sipi Sipi Kai Tineyo kotimi yotaneyea kibu moamotono, toto wia kauamene-ye wa kayo okala tokoi. ¹⁷ Nipa Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yotaneyea kibu moateko oi taateko eni nokono, teyo edoa ete pedekamotoa-pe.

7

Akolaliyo 144,000 Ali Atoa

One Wa Takoa Moa Adeka Piopianeyea

¹ Wa enekolu edelo ali tuyono itono kolodo piko toa kotuke yopia kaate tokoli enekou. Nipa eni kolodoke titia noko pupulege itono luduka ue talikeka yomo kakokaka popokamomotoa pikoa kaate tokoli enekou. ² Nitikoli enekolu pade edelo agopa meemoa pokō ago Akolaline adeka pikoa kakeneya lou witia noko lonō witoa nokome eya toka. Akolaliyo itonoka kusa ueka toa potokatekoi tele lukane edelo ali tuyono-pala kayo telo okome okome ³ Akolalinele takaki yenane ponoke one adeka pikakala toadete tokono, nepiamene-ye. Toa peya takakolo itonoka kusa ueka kako yomoka oyake toa potokoi wa edelo agome kayo oa kaka.

⁴ Edelo agome kayo oka toa ponoke adeka pi-atekoi ali atoa i i wa oi motokoli yatekolu Iserele yatene kini kini pitikoi toa ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) ali atoa oi motokoli yatekou.

⁵ Ali atoa Akolaline takoa moa ponoke adeka pikilepa

Yuda yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa
moa

ni Lubene yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

ni Gade yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

⁶ ni Ase yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

ni Napesali yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

ni Manasa yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

⁷ ni Simione yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa

ni Lipai yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa
ni Isaka yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa
⁸ ni Sebulane yateneke tuku kakoa tawisini
(12,000) takoa moa
ni Yosepe yateneke tuku kakoa tawisini (12,000)
takoa moa
ni Bedamine yateneke tuku kakoa tawisini
(12,000) ali atoa takoa moa adeka pikala
tokoi.

Ali Atoa Kainya Mati Ake Tane Mamina

Kakeneya Koukoa Kakoimo

⁹ Wa enekolu ali atoa kainya mati koukoa kakoli enekou. Nipa tube takeka de takeka pitikoi yatene ni liane yatene ni kiane yatene ni e ku akene agale patu mekoi yene enika eni yatene ali atoa padeka-
kiti eida koukoa kakoli enekou. Kini kakoi toa padameka oi motikile toameneya. Eida koukoa kakoi yene tobou ago meateka walai-pala Sipi Sipi Kai Tineta lene timini takoa kakoi. Nitoa ake tane mamina kakeneya kawa yo tali pikoa kakete
¹⁰ kayo telo ekete ekete toto toa motikilepa eya agotame ako tobou ago meateka walaike meko ago tone Akolali-pala Sipi Sipi Kai Tinetame tiki wa kayo oa kakoi. ¹¹ Nitikoika edelo yatenepa tobou ago meateka walai ni ada ali-kiti ni lene kaatapeane tuyonoya-mene muke kamotoa unukoa kaatapeko. Nitoapa ako tobou ago meateka walai lono lene timini takakoa aua pitakete Akolali kei pikete ekete

¹² Ee nimini, tone Akolali kei piatoe. One ibini kamotokatoe. Onepa wene muno kakeneya

meko. Oneke-kama e ku yatene peya lukoa meki. Ele kule telekole toa mekono, ke wa oa-kala kama pato wa okala tokoi.

¹³ Nitikoli eni ada ali-kiti padame no yatekome okome i ake tane mamina kakeneya kaki-kiti kini kawa nokoiya ne wene toko-pe wa okale ekene ¹⁴ agopa toko. Noanu agopa tokoyake ne pade wene toko-kolu okome i yenepa dika dika toamene tete witaka-pete tete moa meemotekete nokoi. Kini kakene mamina ake takatapekilepa Sipi Sipi Tine kamateke tadoa abe kogete tokoi. ¹⁵ Nitikoiya tekete Akolali walaike mekome lene ti-mini takoa meko lono kakete one tobou losu yapu keneke onekele ete pia oto pia takoa kaki. Nitikili tokome ako tobou ago meateko walaike mekome ita-kama meamene wa one mamina yapu wiitikoa moa mekoa yopiko. ¹⁶ Nitoa yopikolo tokome e yene wa kobume tuamoa ue nodome tuamoa lou eya potome tuamoa toi. ¹⁷ Nipa Sipi Sipi Tinepa ako tobou ago meko walai muke kakome e yenepa one sipi sipi kai tetepo takoa talo toa-kala kawoo. Nitoa mekome mea kama pomotoa toko ue lene togoka aua pokala too. Kini komo-pala teigakome teigoo.

8

Ewetane Pipia Togotane Po Tatono Takoa

Togotane Po Pilikale Tanemo

¹ Sipi Sipi Kai Tineyopa ewetane pipia togotane po pade tatono takoa (naba 7) togotane po pilikale a tibu keneke emo kumo toa agopa tootapeka. Nipa lou pini odene teitakutukoa

(30 miniti tadiya) ponoka toa nitoa kaka. ² Wa enekolu Akolaline leneke-kama kaki edelo ali tatono kakoa (7) kakete kini pukapeatekoi bera odene odene wa motokoli enekou.

³ Pade edelo agome kalono taneya lobuateka mete golo kue paatapeane mete katekamoia nokome Akolalike lodo yoai tane kue walai pikata kanoka. Nitikale panagome paduya kalono taneya keda takoa metekome okome ipa wini golo kue paatapeane walaike yoano ta wa meteka. Ako tobou ago one walaike mekome lene timini takakoa meko lono piko walaike uku. Nipa Akolaliyo one takoa motane ali atoame kowitikoimo odene ka dekoia yatekome yakamotonu ta wa einagome eni kalono taneya metekale ⁴ moa lodo yotoka. Nitikale edelo agono yono tatonoke lodo witoa kawapa ali atoame kowitikoimo dekoia Akolaline leneke ate witoa kawa toka. ⁵ Nitikale edelo agome kalono taneya lobutane mete pikoa kakome Akolalike lodo yoai tane kue walaike toe moa mete keneke lobutuka. Nititikoa eni toe lobutane mete itonoke pitikaketikaka. Nitikale tono wia kaliapale toa momani toa toka.

Tatono Kakoa Bera

⁶ Momani eya tokale edelo ali tatono kakoame (7) bera tatono kakoa (7) pikoa kaate tekete pukapeadete nodokoa kakoi. ⁷ Nitoa kakete namolo edelo agome bera pukapekale tadali palene toeta loboa pitaka. Kamate-pala eletekua loboa pitaka. Nitikale ta piko peyake kaka yomo peya takuta takuta wa toe katekua noamokome tebolo takane

yomo-kama napekala tok. Ke witakoya peyaka toeme napetapeka.

⁸ Nitaneyake taku takane edelo agome one bera pukapekale padeya tono keneya uo mati itipono okoa kakeneya kusa ue muke pitikaketikaka. Nitaneyake kusa ue mekokaka takuta takuta wa kateko a padele toameneyake tebolo takoa-kama kamate latitapeneyea meelogaka. ⁹ Nitikale kusa uele yakene mou eya takuta takuta wa katea pa mea tebolo takoa-kama tukala taneya. Ue dipi-kitika takuta takuta wa kateko a padele toameneyake tebolo takoa-kama ue nakakala taneya.

¹⁰ Nitaneyake tebolo takane edelo agome bera pukapekale tube tagoi a tibu kotikatapea itipono oa kakeneya kāua pitaka. Nipa yotane ue-kiti takuta takuta wa kateko a pitamokome tebolo takane uele-kama pitakala tok. ¹¹ Eina tagoipa kou tokoya wa ibini iki. Yotane ue-kiti tebolo takane-kama kou takaneya tokome ali atoa peya matiyame noomoa nakete tukala tokoi.

¹² Nitaneyake tuyono takane edelo agome bera pukapekale lou tigini tokene tigini kakoya oto piitiko a takuta lono pā taneya kamotoa odene lono yomiyomu tootapekala taneya. Tagoi-kiti-palaka einakale taneya. Nipa loyoka likonuka lou pini oto piitikoapa takuta takuta wa pā taneya kamotoa tebolo takane lou pini-kama yomiyomu tootapekala taneya.

¹³ Nitikale enoane yatekolu tegu a tibuke aka mati pukaneya yakome eya wa telo oma yakale yatekou. Ae ae ae itonoke meki peya ke enekakale-kama meoi. Edelo ali tebolo bera wete

pukapeamene edelo ali-mename kini bera pene
pukapeoi tokolo ni uku wa tegume okale yatekou.

9

Ko Takane Edelo Agome Bera Pukanemo

¹ Ko takane (naba 5) edelo agome bera pukapekale tagoi pade a tibu kotikatapea itono patu pitane tagoi enekou. Eni tagoi wa akene ago geyo nine piane koa peateko ki ina wa panagome metekale ² moa pekale toe mine lodo kaua witako toa lodo kaua witatapeka. Kaua witatapekome louka tibuka agopa takatapeka.
³ Nitikale eni lodo keneke apio iti itita kawa itono patu pitakolokaneya. Nitaneyake panagome kalame keneya ali wia taniateka tele lukakome okome ⁴ ke luno yomo eya witakoya wia atukoa noameneya Akolaliyo ponoke adeka piipiamene ali atoa takoa poi topamene wa wetekaka. ⁵ Eni wetekakilepa e yene wia tukameneya tokene ko kakoa (5) ponoka toa pa tete meai tamene wa wetekaneya. Eni tetepa *kålame* tanikolo motiki tete keneya. ⁶ Tokene ko kakoa (5) ponoka toa mea eni tete motokoi yenamepa i tete teigouno, tukene tuadiya wa wili tokoa kawa teko tokale wawa oyake tuamele toamoo.

⁷ Eni apio iti itita pitakilepa poike pomotoa nodokane osi kai tetepo taneya pitaneya. Kini wagokepa tobou agome watekoya nunagu golo kueme latianeya lobutukaketikaneya. Kini lene timinipa ali lene timini keneya motaneya. ⁸ Kini pinepa atoa pine keneya ludukiya. Kini kimepa laione kai kime keneya etene uo mati kakeneya.

⁹ Kini palanu pawe toa momotoapa padeya kapa petene keneya ewetemotaneya. Ni kini pawena lagatika lagatika toa kakilepa osi kai kainya matiyame poi dipi poike uu wa teyapea liimoa aua pekete akene tetepo takoa tokoi. ¹⁰ Ni adapini munokepa kimeta tue kala eya kimeta keneya kakeneya. Nipa tue kala eyame ali tanikome tete meteko toapa tokene ko kakoa (5) ponokale-kama ali atoa wia taniamele taneya. ¹¹ Eni apio wane uku yatene peya odene edelo agoke-kama lukoa mekoi. Eni geyo nine piane koa yopiko edelo agoke uku. One ibinipa Iberu agaleke Abadone wa oa Geriki agaleke Apolione wa oa tiki. (Apolione wapa nipa ali wia atukako ago wa oo.)

¹² Ali atoa wene keda takanelepa namolole toa peya takaneyake takutale pa piko.

¹³ Ni ko melepu (naba 6) takane edelo agome bera pukapekale yatekolu Akolaline lenke piane walai lodo yoai tane walai golo kueme latiane walai muke agale ludu nokale yatekou. Nipa eni walai kolodo adeka pia latia kakane kime pakeke agale ludu nokome okome ¹⁴ wini tube ue Yupertise wa ibini akene ue kekulu edelo ali tuyono togotaneya pikino, poatino poe wa po kotokoa wetekamene wa oka. Ko melepu takoa (naba 6) bera pikoa kaka edelo ago-pala nimo okale ¹⁵ yakamotokome nitipoka. Nipa i mali i tokene i dei i lou pini wa metane oi ponomota nepia meati wa ue kekulu moa togotane edelo ali-mene poe wa po kotokoa wetekakilepa eya tomotoa toka. Ali atoa ta piko peyake pitikoi toa oto pitikoa takuta takuta wa kateko wa tukameneya tebolo

takoa-kama wia tukamotoa toka. ¹⁶ Eni edelo alimene timine kawa osi kai patu mea poi topokoi yene kakoi toa oi motikilepa ege egeta wa-kala kadukoa (200 milione) meadekoi.

¹⁷ Pule pitikene enekolu osi kai ni osi kai patu mea pokoi yene dikaneya enekou. Kini palanu ewetemotane peteneya-kiti teke teke taneya enekou. Nipa toe keneya kikome kianeya ni tubo ni salepa kugu kanu pageneya keneya teke teke taneya enekou. Ni osi kai tobou wanepa laione tobou wane keneya. Kini kabunu kepa toe witoa lodo witoa salepa kugu itipono okoa kakeneya witoa toka. ¹⁸ Toe lodo itipono okoa kakene salepa kugu eni witakilepa ali atoa oto pitikoa takuta takuta wa katekoa yoa tukameneya tebolo takoa-kama yoa tukakala toka. ¹⁹ Eni osi kai tele pinepa kini kabunu adapinita. Kini adapinipa kaya keneya. Nipa ali atoa wia tanikilepa adapini munoke kakene kimeme tokoi.

²⁰ Nitaneyake enika eniyame katekoa wia tukameneya mekoi peyame kini yoname latikoinakeya-kiti tewitikoa wawamokoi. Nipa ipono kowitato wa golo kue ni silepa kue ni kanu pagene kapa ni pa kue ni yomo enika eniya moa latikoinakeya-kiti pa etepea kowitima pokoi. Enika eni paya gode-kitame leneme enamoa kaleme yakamo ka ludu poamoa tamele toameneyake tokoi. ²¹ Nitoapa ete ali atoa wia tukoa ni ulo eya toa ni koua piamatekoi atoa-pala koua pia ni mone panagoneya kode moa enika enile toatekoi weneka tewitikoa wawamokoi.

Edelo Agome Ewetane Pipia Deya

Pikoa Kakome Tanemo

¹ Nitaneyake pade edelo ago etene telekago a tibu kawa itonoke noademe nokale enekou. Einago wedome ewetemotaneya eni noka. One tobou wanekepa kokati pia unukaneya. One lene timinipa lou pa keneya pa toologaneya. One kawatapa itipono okoa kakene yapu pigi keneya.

² Nitane agome pipia deya one yono tatonoke keaneya pikoa kaka. One kawata pogakilepa nimini yono lonopa kusa ue tali pogakoa kawa ewa yono lonopa itono patu pogakoa kawa toka.

³ Nitoa kakome kayo ikilepa laione kou okome ta wia piou toa keneya oka. Nitikale tono witiki yatene tatono kakoame (7) ete wa topo takoa okoi. ⁴ Eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) topo takoa okoimo pipiake wiane mekadene tokounake a tibu agale ludu nokome okome eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) okoina pa neke luaneya meano, wia mekameamene wa oka.

⁵ Nitikale eya edelo ago kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kakale enekouna edelo ago one ewa yono ate tibuke pitikakoa kaka.

⁶ Nitoa kakomepa eya ago tuameneya pa meemoa pokome tibu-pala itonota kusa ue toa ni eniyameneke pia kawa tokoya peya latiane ago ibini wedekakome eya wa oka. Akolaliyo papete wene toopianele wete taateko too. ⁷ Nipa tatono takane (naba 7) edelo agome bera pukapea kakaka one wene kibutupia kaukoa mema nekenele taateko too. One agale toawea akane

ali-kiti papete wene taka taka tane toa nitoo wa edelo agome oka.

⁸ A tibu agale ludu nokome okale yatekouyame nopala wa lokakome okome kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kako edelo agono yono tatonoke pipia deya keaneya pikono, wete mopoano pa wa okale ⁹ edelo ago kakata pekene mano wane oikolu okome nipa moa na. Moa nokotikakale tepene ponokome kou toatekoyake neke kimane keneke pikome koyapo ego ue meke tokoya keneya too wa okale ¹⁰ one yono tatonoke piane pipia deya motokou. Moane nakilepa anu kimane keneke koyapo ego ue meke toko keneya nakouyake tepene ponokome kou tootapeka. ¹¹ Nitikalepa panagome okome eya yene e ku yatene ta piko peyake pitiki yene eya kuya agale yakoa iki yene ako tobou meki alikit enika eni yene kainya mati-pala Akolaliyo toatekomo i i wa neme toawea akamene wa nopala oka.

11

Akolaline Agale Akane Agotame Akenemo

¹ Nitaneyake yapu eya adeka moatekou yobaleya panagome ina wa no metekome okome Akolaline wikakane tobou losu yapuka oneke lodo yoai tiki kue walaika adeka mopoano pa. Eida-kama Akolali kowitikala tiki yene kaki toa oi moano ta. ² Nitoa adeka moma pekepa tobou losu yapu unukoa kolago taneta katekoa adeka moameamene. Eni kolago tanetapa Akolaliyo kinino noe wa e ku pa yatene-kiti

yametaneya tokolo ni uku. Eni pa yenamepa anu wane takoane moane talo tuku Yerusalemeta wia kautoi. Tokene padeka ketepo kakoa (42) ponokale-kama nitoa meoi.³ Nipetepa anu agale toawea akatekoi alita takuta moane wetekakolu kuku pataapeane mamina kakeneya neketepa ege egeta wa-kala kadukoa (1260) ta pataka toa-kama anukumo toawea akama yawei.

⁴ Einagotapa ta piko peya yopiko ago Ali Munono leneke kakeneya-mene olipe yomota takuta ni labo piatikiyata takuta adeka pianeya kaki. ⁵ Pade-kitame einagota tete mea enekolipa einagotane kabunuke toe witakome kitapala poi teigoi yene yoa tukakala too. Kitapala poanele tokoi yene edikoa tukala toi. ⁶ Einagotame Akolaline agale akama yakoika one tele patu kautakoa kakete ta pitamomotoa a tibu ketekamele too. Ni yotane ueka mine ueka kamate latiamele too. Itonokeka ali atoa eya kuya yene momotoa tamele too. Enilepa einagotame ipete kupete kini wene witika toa nitamele too.

⁷ Einagotame Akolaline agale toawea akoa togolipa yo tane kai keneya agome einagota-pala poi tonokome moa atukoa tukoo. Eina geyo nine koa keneke mea nokome nitoo. ⁸ Nitikalepa einagotane tigini eida ibini akene take Sodome Idipi wa pedoa akene take bateteke pa piei. Eida pitikali pitikoi taapa kini Ali Muno wia dekane take uku. ⁹ Eida ta tebolo-peta lia patoa wa tuyono takoa toka pakeka eya yename e ku yatene eya kuya tigini kakene yene eya kuya agale patu mekoi yene ta piko peyake mekoi yene enika eni yene padeka-kitame einagotane tigini enoai

toa kawake oloyo tamene kote tokale wawei.
¹⁰ Einagotame papete itono peku noai tane yene
 dika dika toamene tete meou toa wene keda
 takakala toi. Wa naniko yo tane kai keneya
 agome einagota wia tukakale eni yename ke
 wa wedia mekete eya kuya eptaneya ete oto
 wa topo toamekala toi. ¹¹ Nitikolika ta tuy-
 ono takaka pakeka Akolaliyo einagotane timinita
 nipukakoa pome pukapekale kamokoata kakoi.
 Nitikoli enekoi peya piti mea tagatapeneyakakoi.
¹² Nitaneya kakakoa einagotame yatekoli a tibu
 agale ludu nokome okome i agota oto noe wa
 okale yakamotekete wedo patu mea a tibuke
 atepea pokoi. Nipa kita-pala poi teia mekoi
 yename enekoa kamotoa pokoi. ¹³ Nitikoli eina
 eina momani toka matiyame eni ta muku muku
 tootapekale yapu kaka toa-kama pogikakoa-kala
 (9) katekoa kiliameneya odene-kala takoa kilikala
 taneya. Ali atoaka ege egeta wa-kala kadukoa
 (7,000) tuutapeneyak. Nitaneyake katea tuamokoi
 yene piti mea taganeya mekete a tibu meko Akol-
 lali kei pia kakoi.

¹⁴ Ae, enipa taku takoa ke enekakoleno, tebolo
 takoa ke enekatekolepa tigotoma noko.

Tatono Takaka Bera Ka Okale Toatekamo

¹⁵ Tatono takane (naba 7) edelo agome one
 bera pukapekale a tibu agale ludu-kiti telo nekete
 ekete itono talo tikilepa tone Ali Muno Akolali one
 Keraisutame-kama tiki. Keraisutame-kama tiki.
 Keraisutame-kama poo wa okoi. ¹⁶ Nimo okoli eya ali-
 kitiki Akolaline lenke kini walai-kitike mekoi ada
 yatene pagini kakoa (24) aua pitalogoa Akolali kei
 pia kakeneya.

Nitikete ekete

¹⁷ telekole-kama toko Ali Muno Akolali namolo namolo mea opi opi meemoa pok'o ago nepala ke wa oko-ye. Neke telekole toatekole opi taatekoa tokome ta piko peya titia talo tokolo ni oko. ¹⁸ Neke agale wakene yene kotimi yoa kakeneya. Opi kini tanele topo takoa neme kotimi yoa kibu moade toko. Tuane ali atoa takoa enoa akateko-petepa opino ta. Ni nekele takoa neke agale toawea ahoa tane ali-kiti ni neke takoa motane-kti ni neeke nate wene pianeya mea kowitziki yene peya ponopeneyaka ibini akene yeneka eni yene peya-pala ke wa neme pewe wia kawatekole taatekoa toateko-petepa opino ta. Ni ta piko peyake pitiki ali atoa toa potokaki yene kini tikile neme topo takoa moa atukateko-petepa opino ta wa a tibu agale ludu-kiti nekete okoi.

¹⁹ Nitikoli a tibuke Akolaline tobou losu yapu kago pekale bokosi wane keleyo pikale enaneya. Akolaliyo kiwi talo toane auapeouno, dikamene dikamene wa one yene-pala oa togotane agale lobutane bokosi wane eni enaneyake katiapale toa tono wia momani toa tadali palene-pala loboa pitikoa toka.

12

Atoa Pade Pukupukutame Tanemo

¹ Nititikaneyake enekolu a tibu eya adeka witakale enekou. Atoa padame mamina moa kawou toa lou moa kakeneya kakale enekou. Tokene patu nitaneya kaka. One tobou wanekepa

tagoi tuku kakoa (12) payapono pia unukaneya.
² Einatoame mati pene opiademepa mukiti nakale ka oa kaka.

³ Nitikale eya adeka a tibu kikome kiane pukupuku uoya witakale enekou. One wagopa tatono kakoa (7) kawa one kimepa noi kakoa (10) kawa taneya. One wago kaka peyakepa ako tobou meane ago watekoya nunagu noi kakoa (10) watekolokaneya. ⁴ Nitaneya kakome adapini kogakomepa a tibu tagoi tebolo tebolo wa kaka toa-kama takuta-kala katekoa pa kamotoa odene-kala takoa kotia itonoke wia pitikakala toka. Mati opiateka atoane leneke kakome pukupukume nitoa kaka. Nipa one mati opikaka dekoane moane nou wa wene pianeya kakome toka.
⁵ Nitikaka einatoame mati opikilepa pitikali ta piko peyake pitikoi toa yopiateka mati eni opika. Kapa wapi pikoa kakome yopiateka mati eni opika. Opikale eina eina padame mati dekoa moa Akolali ako tobou ago meateka walaikemekata aua poka. ⁶ Nitikalepa einatoa ali piamene take Akolaliyo one nodokakapiane take pitoa poka. Pitoa pome mekalepa ta pataka ege egeta wa-kala kadukoa (1260) ta pataka toa pade-kitame einatoa eida pikoa mekoi.

⁷ Ni pade a tibu poi tageneya. Nipa ako tobou edelo ago Maikaleylo one edelo yatene poi kamotoka pukupuku-pala poi topokale pukupukume one edelo yatene-pala poi tato wa ete poi toa kaka.
⁸ Poi tokoa kawa teko tokale wawa aida a tibu pa meamele toameneya tokome ⁹ one edelo yatene-pala dekoa moa itonoke wia pitikaketikaneya. Pukupuku wane uku agopa kaya wa koto akene

agoke uku. Kaya wanepa tobou ipono Setanu ali atoa peya likoa enekala toko agoke uku.

¹⁰ Wa yatekolu a tibu agale ludu telo nokome okome Akolaliyo ali atoa toa moa telekole toa pawe toa talo toa toatekole opi taatekoa toko. One moa kakapiane ago Keraisuyo one patu kautakoa kakome enile taatekoa tokolo uku. Akolaline leneke kakome tone oya-lawe ete pia oto pia akakago Setanu wete moa wia pitikaneya tokolo ni toko. ¹¹ Tone oya-laweme einago Setanupala poi toa kawa moa kautakilepa Sipi Sipi Kai Tine kamate patu kautakoa kawa onekemo-pala akama yawa tekete tokoi. Nipa kini kepene mama moameketepa kipala poi *tejane* yename wia tukakolipa oyake tuou wa atiki toa tokoi. ¹² Nitikala tokoino, a tibu meki peyame ke wa wedia kamene-ye. Nitamene wane ukuyake itono patu ni kusa uele meki peya tumai meamene-ye. Setanu einago kiwi mekita wida noka tokolo ni uku. One takoa poateko tigotokono wene taneya tokome kotimi mati yotaneya wina noka.

¹³ Eina pukupukumepa ae itono patu wia pitikaneya meadeku wa wene tokome eina ali mati opikana atoa wiou wa litimoa poka. ¹⁴ Nitikalepa einatoa ali piamene take pukaneya petoa pomotoa tokome Akolaliyo tube tegu pawenata moa kakaka. Pukupukume tuku toa enamuamateka take pukaneya pome paigakoa memotoa ni toka. Mali tebolo ponome wa tuyono takaka pakeka ponomotoa poti paigakoa memotoa latiane take uku. ¹⁵ Einatoa eida petoa pome mepokaleka ueme dekoe moa aua pomotou wa pukupukume ue kapea wetekaka.

16 Nitikaleka itonome i atoa toane mou wa itono lobokome pukupukume kapea wetekane ue einaka lobutupaneya. **17-18** Nitikale enekome pukupukume eina atoane ete mati-kiti-pala poi topouno, nepio wa poi topoka. Einatoane ete mali-kitipa Akolaliyo tamene wa akenele litia toa ni Yesunomo tqawea akoa tiki yene. Pukupuku kusa ue matanuke kaka.

13

Yo Tane Kai Keneya Agotame Tanemo

1 Wa enekolu padeya yo tane kai keneya uoya kusa uele mea atepea witakale enekou. Nipa kime noi kakoa (10) kawa ni wago tatono kakoa (7) kawa taneya witoa noka. One kime kaka toa-kama tobou alime watekoya nunagu watelokaneya. One pono-kitikeka Akolali paya tetepo takoa akene ibini wiamekakolokaneya.
2 Anu eni enekouyapa eya-mene keneya. One tiginipa lepade wa ibini akene pusi keneya. One kawapa bea kawa keneya. One kabunupa laione kabunu keneya. Nitaneya witakale pukupukume one tele patu kautakoa kake ta piko peya yopikoa kamene wa one memotoa takane walai yameteka.
3 Eni yo tane kai keneya ago one wago-kiti pade poa kakene tetepo taneyake lataneya. Lataneya kakale enekete itono peku noai tane yene peyame ae wa wene kainya pianeya one litima yakoi.
4 Nitoapa neuwe tukua mekete pukupuku-pala ke wa ootokoa one kei pia kakoi. Nipa eni yo tane kai keneya ago one patu kautakoa mekome ta talo toa memotoa tokale tokome ni kei pia kakoi. Nitikete yo tane kai keneya agoka kei pikete ekete neke

yagono ago pade kakileka toamoko. Ne-pala teyo edoa poi tomotoa-pe wa kei pia kakoi.

⁵ Eni yo tane kai keneya agome mate agale oa pademo pademo poanemo oa tomotoa ka yametane toa pukupuku patu kautakoa kakome nitoa meka. Nipa tokene padeka ketepo kakoa (42) ponoka toa-kama nitoa meka. ⁶ Nitoa mekome Akolalika one ibinika onemekataka a tibu mekoi-kitika eni peya paya tetepo takoa poanemo oa kaka. ⁷ Eni yo tane kai keneya agome Akolaliyo takoa motane yene-pala poi toa moa kawikamotoa ka yametane toa pukupuku patu kautakoa kakome de take tube takeka pitikoi yatene ni eya kuya agale yakoa okoi yatene ni liane yene kiane yene talo toa memotoa ka yametane toa talo toa meka. ⁸ Ta piko peya pitikoi yename one kei pia kowitztoi toi. Nipa wia tukane Sipi Sipi Kai Tineyo pikoa kakene bokuke ibini katekoa wia mekapiamene yename nitoi. Akolaliyo itono wete latia piameneya kakome mea kama poatekoi yene i i wa kini ibini wia mekapianeyake eni yene katekoa ibini wia mekameneya.

⁹ Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa kipala eya ukumo wedoa yakamene. ¹⁰ Akolaliyopa mone take po kakaneya toa pote mepatekoi yene i i wa wene toopiane toa taatekoapa mone take toa pote mepoi. Ni tueme kageneya tuatekoi yene i i wa wene toopiane toa taatekoapa tueme kageneya tuei. Nitoino, Akolaliyo takoa motane yene ke enekakale meketeka onekele wedoa takoa togamediki.

11 Wa enekolu pade yo tane kai keneya ago itono kekulu mea witoa nokale enekou. One wagokepa de kime deyata sipi sipi kai tine kime keneya kakeneya. Agale ikilepa pukupuku tobo tobome oka toa keneya oka. **12** Nitika agome namolo yo tane kai keneya ago one wago-kiti pade poa kakeneyake latane ago patu kautakoa kakome eya toka. Ta piko peyake pitikoi yename namolo kai keneya ago kei pia kowitamotoa tika tika toa kaka. **13** Nitoapa ali atoa wene kainya pikanele ele kule telekole tokome eyaka toka. Ali atoame enekakoa a tibu toe witoa itonoke pitamotoa toka. **14** Ka yametane toa namolo kai keneya agonole telekole eni takama yakome tokome ta piko peyake pitikoi yene oa yotokakala toka. Nitoa yotokakome okome tueme kagenevake lataneya kako kai keneya ago kei piame. One yomini kueme latia kakoa nitamene wa tika tika toa kaka. **15** Nitikale yomini latia kakakolipa namolo kai keneya agono tele patu kautakoa kakome eni yomini timini nipukakoa pome pukapekale eni yominime agale oa kaka. Nitoapa one kei pia kowitamadete wakoi yene wia tukamotoa amele toka. **16** Nitoa mekomepa ta piko peya pitikoi yene ibini wamene yene ibini akene yene kamo yene ponopene yene kueme topo toa moa egetane yene ta pine yene kiwi peya nimini yonokeka ponokeka one adeka pikamotoa tika tika toka. **17** Nitaneyake one adeka moamene kote motane yene kiwi pa meati wa kini nee mamina eya topo toa moatekoi ka ketekakale padeya deyaka topo toamele toameneya pa mekoi. One eni adeka pikamotoa ikilepa one ibinika one ibini aue

paia akene nabaka ali atoane yonokeka ponokeka pikamotoa oka.

¹⁸ Kipala ina ukulekepa wene muno kakoa meamene. Wene muno kakene agomepa yo tane kai keneya ago aue paia akene naba i wa wene too. One naba wane ukupa aline ibinike uku. One nabapa eya 666.

14

Keraisuyo Toa Motane Yename Lo Okimo

¹ Wa enekolu Sipi Sipi Kai Tine Kati Saione tobou waneke aida kakale enekou. Ali atoa ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) one-pala aida opia kakilepa kini ponoke one ibini-pala oneketaine ibinita wia mekaneya kakoi. ² Nitaneya kakoli enoane yatekolu a tibukepa ue uu wa yoa kawa tono bu wa wia tane tetepo tootapekale yatekou. Nipa ali peya matiyame gita wia kakene tetepo tokale yatekou. ³ Gita eni witikilepa ako tobou ago meateka walai lene timini takoa kakete tokoi. Nipa lene kaataapeane tuyonoya-mene ni ada alikit kini lenike kakete weneya lo oa witikoi. Eni loopa eya yename ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) itonoke Setanuke lukoa meaneya oto toa motane yename odene wene toa okoi. Ete-kitame wene toa okoiya mena. ⁴ Atoa-pala koua piameneya tiobali-kama meou toa poanele toamene yeneke uku. Ni yenepa Sipi Sipi Kai Tine pokaka litima piki. Eni yenepa papete itonoke ete yene-pala deko Setanuke lukoa meaneyake Akolaliyo one wa oto toa motaneyea. Nipa ipe pine agome ipe kakoya nee pegetoa moa Akolaline pikou toa

keneya tokome eni yenepa Akolali Sipi Sipi Kai Tinetane pegetoa takoa motaneya. ⁵ Eni yenepa kapene agaleka wamoia poanele padeleka toamoa taneya mekoi.

Edelo Ali Tebolo-mene

⁶ Wa enekolu a tibu tigini pade edelo ago pukaneya yakale enekou. Ni agome Yesunomo pa pia kawateko agale ali atoa pitikoi toa i i wa akama yakilepa tube takeka de takeka pitikoi yene ni eya kuya agale yakoa okoi yene ni liane yene kiane yene pitikoi toa pukaneya yakome oma yaka. ⁷ Nitoapa telo okome okome Akolali piti motaneya meo. One kei pia kawe. Akolaliyo ali atoa takoa enoa akateko oipa opino nitoatino toe. Eya ago tibuka itonoka kusa ueka ue lene togoyaka latia pia mekua tane ago kei pia kowitoe wa pukaneya yakome oma yaka.

⁸ Namolo edelo ago noka toa edelo ago taku takoa litimoa noka. Nokome okome ae Babilone ta kilitapeneya piko. Ibini akene Babilone take pitikali pamoko atoa tetepo takoa mekete ta piko peya pitikoi yene one peku i lawetekuno, noa tamene wa waine ue lawetou toa toa potokaneya wa pukaneya yakome oma yaka.

⁹ Eni edelo agota nokoi toa edelo ago tebolo takoa litimoa noka. Nokome telo okome okome yo tane kai keneya ago-pala one yominita kei pia kowitoa ni one adeka kini yonokeka kini ponokeka pikamotoa tane yenepa ¹⁰ Akolaliyo gerepi po uepa tigini ko akateko ue-pala eletekameneya mete keneke mekua lawetademe toko. Enipa eni yene-pala kotimi yoa tete meatekolo toko. Eni yo tane kai keneya ago kei

piki yene tete eni metekilepa onekele-kama takaki edelo ali-kiti Sipi Sipi Kai Tine-pala kakakoa salepa wa akene kue noa kakota toe mine moa pitikademe toko. ¹¹ Eni toe mine mekete tete moatikita lodo kawa-kala kama poademe toko. Eni yo tane kai keneya ago kei pia kowitoa mea ni one ibini adeka pianeya mea tiki yename ete pia oto pia tete mokoa-kala kama poadete tiki.

¹² Kipala ina ukulekepa Akolaline ali atoa oneme tamene wa akenele litia toa Yesuke-kama wene tugoa mea tiki yenepa ke enekakolo meketeka onekele poti takoa togamediki.

¹³ Wa yatekolu a tibu agale ludu nokome okome eya wa wia mekamene. Opi titimoa Ali Muno agonole takama pote tukoi yene kolotine meoi wa okale yatekou.

Nitikale Epetane Yominiyo okome enipa nimini oko. Kini pupu tokoa kawa kilikoa meamokoiyake ko mea-kala kama poi. Tukilepa toake kini epetanele tokoile-pala kamoa aua poi wa oka.

Itonoke Mekoiya Wakoa Moatekamo

¹⁴ Wa enekolu a tibu ake tane wedo wane pikale enekou. Eni wedo patu ali yatenane mana keneya ago eni mekona. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagu golo kueme latiane wane wateaneyea. One yonamepa olo kakene kepete tue pikoa meaneya. ¹⁵ Nitaneya mekaka pade edelo ago tobou losu yapu keneke mea noka. Nokome wedo patu meka ago-pala kayo telo okome okome itonoke mekiya wakoa momotoa nodokaneya mekino, eniya wakoa moateko oipa opino, neke kepete tueme wakoa moamene-ye wa

kayo okale ¹⁶ wedo patu meka agome one kepete tue ta piko peyake tapia wakakilepa eniya peya wakoa mootapeka.

¹⁷ Wa enokolu pade edelo ago a tibuke kakene tobou losu yapu keneke mea nokale enekou. Einagomeka olo kakene kepete tue pikoa kakeneya noka.

¹⁸ Pade edelo ago tobou losu yapuke toe yomo-toa yopika edelo ago lodo yoai tane walai kawa noka. Nokome olo kakene kepete tue pikoa kaka ago-pala kayo telo okome okome itonoke gerepi po ipe ludu kū apa apata putaneyua tua kibutua kakono, neke kepete tue moa pono teimoa mootapeamene wa okale ¹⁹ one kepete tue ta piko peyake tapia wakakomepa kū tuka wakoa mootapeka. Wakoa mootokoapa kawame kautoa tja lobutatiki kagono uoya waneke moa pitikoi toka. Enipa Akolaliyo one wakene ali atoa kotimi yoa kibu moateka adeka pikome toka. ²⁰ Kagono waneke kawame kautoa tigilepa ali atoa pitikoi ta ete pimotoa ta kago ketepono patukoa akolono taneya. Nitaneyake gerepi po kū ue you toa kamate mea kapea yokoa kaka. Nipa ege kadukaka ko melepu kakoa kadukoa (300) kilomita tadiya yotikilepa osi kai kabunu kotuke keneya mea motaneyua yokoa kaka.

15

Edelo Ali Tatono Kakoame Ke Enekatekoya

Tatono Kakoa-pala Aua Nokala Tanemo

¹ Wa enekolu a tibu padele tubele wene kainya pikanele witakale enekou. Enipa edelo ali tatono

(7) kakoamepa wipitia toateka ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokala tokoi. Nipa Akolaliyo ali atoa kotimi yoa mea peya takatekale aua nokoi.

² Wa enekolu gilasime latiane kusa ue toe-pala eletekane tetepo taneya meelogakale enekou. Wa enekolu e ue mekoya liti eina yo tane kai keneya ago-pala poi toa moa patukane yene kakoli enekou. Einagono yomini kei pia kowitamoa ni kini yonokeka ponokeka one ibini aue paia akene naba wia mekamene kote tokale wawa tane yeneke uku. Ni yenamepa Akolaliyo metane gita keneya pikoa kakala tokoi. ³ Nitaoapa eya agotane lo Akolaline pupu takane ago Moses ni Sipi Sipi Kai Tinetane lo eya wa oa kakoi.

Akolali nepa ako odene meke telekole toko Ali Muno ago. Padele padele tikilepa telekole-kama toa ali atoane wene kainya pikanele-kama toa toko. Ele kule tikilepa kiyo akenele-pala niminileta-kama toko. E ku yatene peya neeke-kama lukoa meki. ⁴ Ali Muno ne piti moamoko ago odene ka kawamoko. Neke ibini wedekoa ne kei pia toamoko ago odene ka kawamoko. Poanele tikileka toamene ago ne odene meko. Ta piko peyake pitiki yene ne mekotakama nekete ne kei pia kowitoi. Neke kiyo akenele-kiti keleyo witatapeneya tokome nitoi wa kabunu koukotukoa oa kakoi.

⁵ Nititikaneyake enekolu a tibu Akolaline yapu kago peaneya pikale enekou. Nipa Akolali odene memotoa takane yapu luku keleyo enekou. ⁶ Eni yapu keneke edelo ali tatono kakoa (7) witoa

nokoi. Witoa nekete ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi. Abe kootapeane mamina kakeneya nokoi. Eni maminapa ake tootapea yadi yadi taneya. Golo kueme latiane po-pala moa palanu lutaney a nokoi. ⁷ Nitaneya nokoli lene kaataapeane tuyonoya-mene padamepa golo kueme latiane mete tatono kakoa (7) inoe wa e edelo ali tatono kakoa (7) tatikamu toka. Mete wane ukupa tuameneya meemoa pok o Akolaliyo kotimi yoa kibu moateka adeka pia kapetekane meteke uku. ⁸ Mete tatikamu tokale tobou losu yapu keneke Akolaline pa teleta witatapekale lodo yoa tagaka. Lodo yoa tageneya tokome odene agoka eida lobutua pamele toameneya. Nipa edelo ali tatono kakoame (7) ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi toa wete toa togameneyake eida lobutua pamele toameneya.

16

Akolaliyo Kibu Moateka Adeka Pia

Kapetekane Mete Tatono Kakoake Akenemo

¹ Nititikaneyake tobou losu yapu keneke agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Akolaliyo kotimi yoa kibu moateko adeka pia kapetekane mete tatono kakoa (7) itonoke pekoa pipokala tamene wa tatono kakoa edelo ali-kiti-pala telo okale yatekou.

² Nimo okale namolo edelo ago pome one metepa itonoke pekapoka. Nitikale eina yo tane kai keneya agono adeka wia mekaneya mekete one kei pia kowitikoi yene kini tiginikepa tete tane tono tumitapeka.

³ Nitikale takane edelo ago pome one metepa kusa ue talike pekapoka. Pekapokale eina kusa uepa tuane agono kamate latitapeane tetepo taneya meelogakale ue mekoiya peya tuutapekoi.

⁴ Nitikale tebolo takane edelo ago pome one metepa ue yotokaka ue lene togoka peyakeka pekatapekale kamate latitapeneyea. ⁵ Nitikale yatekolu e ku ue yopiko edelo agome eya wa okale yatekou. Nepa namolo namoloka opi opika poanele tikileka toameneyea meemoa noko. Ne nitiko agomepa ali atoame tikile kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Opika i ke enekakoya witakakilepa kiyoke topo takake toko. ⁶ E yenamepa neke takoa motane yene ni neke agale tqawea akane ali-kitika kini kamate ponmotatoe wa wia tukakala taneya. Kini eni tanele opi topo takake i kamate latitapeane uepa noati wa neme yame-tekana. Moke eina wa edelo agome okale yatekou. ⁷ Akolalike lodo yoai tane walaike agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Telekole-kama toko Ali Muno Akolali ali atoame tikile neme takoa enoa akakilepa niminile toa kiyoke-kama toa toko wa oka.

⁸ Nitikale tuyono takane edelo ago pome one metepa lou patu pekapoka. Lou potome ali atoa yoa tukamotoa tokome ni toka. ⁹ Lou potome yoa tukakale eni yename Akolaline ibini paya tetepo takoa oa kakoi. I ke enekakole memotoapa neme toko wa poanemo oa kawapa kini namolo poane wene wia wawamo a one kei piama tokoi.

¹⁰ Nitikoli ko takane (naba 5) edelo ago pome one metepa eina yo tane kai keneya ago memotoa takane walaike pekapoka. Nitikale one

yopika taapa yomiyomume agopa takatapekale ali atoame dika dika toamene tete moa kakete tekete kini keke noa teigala tokoi.¹¹ Nitapa tono tumitapea tete metekopa Akolaliyo neme toko wa poanemo oa kawapa kini tokoi poanele tewitikoa wawamokoi.

¹² Wa ko melepu takane (naba 6) edelo ago pome one metepa ibini akene Yuperetise uele pekapokale wete tokotapeka. Lou witia noko lono mekoi tobou ali-kiti patukoa noatekoi ka eni nodokaneya pimotoa tokome ni toka. ¹³ Nitikale wa enekolu poane ipono tebolo tege tetepo taneya witoa nokoli enekou. Nipa eya-menane kimane keneke pukupuku ni yo tane kai keneya ago ni nani toatekale kapene yokoa yameteka ago kini kimane keneke witoa nokoi. ¹⁴ Ta piko peyake tobou meki ali-kiti mekika Akolali-pala poi topato wa padele padele tubele toma yawatiki ipono-meneke uku. Nipa telekole-kama toko Akolaliyo ipete wa oi meteka toa poi kamotokama yawadete tiki.

¹⁵ Ipa Yesuyo okamo ukuno yakamene. Kode ago keneya kotikatapeane nouno, mamina kawameneya ya tokale mekayano, wedoa nepia meamene. Atu piameneya mekome mamina kakeneya kako agopa kolotine meamele toono, wedoa nepia meamene.

¹⁶ Eni ipono-mename tobou ali-kiti poi kamotakilepa eya take Iberu agaleke Amagedono wa ibini iki take oa kamotokoa obokakoi.

¹⁷ Nitikoli tatono takane (naba 7) edelo agome one metepa a tibuke pekatapeka. Nitikale tobou losu yapu keneke ako tobou ago meateka

walaike agale ludu nokome telo okome okome eina toatekale taateko a tootapeka wa okale ¹⁸ katiapale toa tono bu wa wia kawa momani mati toa toka. Momani mati eni tikilepa Akolaliyo ali atoa latia mekane-pete laigoa momani toma nekene toa moa patukakome namolo toamokanakale eni toka. ¹⁹ Nitikale eni ibini akene taapa ete oto wa puutapeneya. Ta piko peyake pitikali yapu wia mekoi toa bu wa kilitapekala taneya. Nipete Akolaliyopa ibini akene Babilone take yename poanele-kama toma nekenele wene taneya mekome kotimi yoa kakome gerepi po kū ue lawetou toa keneya dika dika toamene tete mea kaka. ²⁰ Eyaka toka. Kusa ue muke piko ta peya takoa pootapea tubeya kako tono-kitika takoa pootapea toka. ²¹ A tibukeka tadali palene keda taneya-kama pitakome ali atoa wia kautapeka. Eina pitaka palene wane pade moa keda oi motokoli padeka noi kakoa (40) kilo tadeka. I ke enekakole memotoapa Akolali neme toka wa eni tete mati metekake ali atoame poanemo oa kakoi.

17

Ibini Akene Pamoko Atoake Akenemo

¹ Mete tatono kakoa (7) pikoa kaate tokoi edelo ali-kiti padame no kakouta nokome okome ibini akene pamoko atoa kibu moatekale yameouno, noo. ² Itonoke tobou mekoi ali-kiti one-pala koua pikala tokoi. Ni ta piko peya pitikoi yename one eni peku noa tato wa waine ue nokoa kawou toa keneya leau akene ya etepea toma pokoi. Pamoko

atoa wanepa tube ue-kiti yotokoya liti latianeya ibini akene take uku wa edelo agome oka.

³ Nimo okale Epetane Yomini nooke awinokale edelo agome pata wa ali piامene take no moa aua pome mekapoka. Eida atoa pade kikome kiane yo tane kai patu mekale enekou. Eni kaipa wago tatono kakoa (7) kawa ni kime noi kakoa (10) kawa taneya. One tiginikepa Akolali paya tetepo takoa wia mekane ibini wia mekakolokaneya.

⁴ Einatoapa kudulu ue pagene mamina kikome kiane maminaka kawa ni paduya paduya golo kueme latianeya kabe pia yonoke meko ni eya kuya yadi yadi tane kamo kue wane deya ni kamo pilu poke apetoa kabe pia kaloa kaka. One yonamepa golo kueme latiane mete pikoa kakilepa ele kule ya tanele one pamoko atoa mekome toa potokaneleka mete kagonoke meko kabe kouko pikoa kaka. ⁵ One ponokepa aue paia eya ibini wia mekaneya. Ipa ibini akene Babilone ta. I take-kama pamoko atoa aloa ele kule ya tanele titia toa ta piko peyake weamutukala toko wa wia mekaneya. ⁶ Wa enekolu einatoame waine ue nokoa kawou toa ali kamate abetema yaka. Nipa Akolaline ali atoa ni Yesunomo oa aua yakene yene wia tukama yaka.

Einatoa enekene wene kainya mati pianeya mekou. ⁷ Nitikolu edelo agome no yatekome okome wene kainya pianeya mekilepa edekolo toko-pe. Eni kai patu meko atoa eni kaita neme enekopa eya toatekolo toko. Wago tatono (7) kakoa kime noi (10) kakoa taneya kakale enekana kaipa ⁸ papete meaneyake opi meamene tetepo taneya mea wa wipitikome geyo nine piane koa

pikoka mea witoa noo. Tua atuademeke nitoo. Witoa nokale eneketepa Akolaliyo takoa wakene yene wene kainya pianeya kawei. Akolaliyo itono latia pikomepa meemoa poatekoi yene i i wa ibini wia mekane bokuke ibini katekoa wiamekamene yeneke uku. Eina kaipa papete meaneyake opi meamene tetepo taneya mea wa wipitikome witoa noo wa eni yene wene kainya pianeya mea ka oa kawei.

⁹ Ina ukulekepa wene muno kawa wedoa tetoa enamene. Kai wago tatono (7) kakoapa tono tobou tatono kakoa (7) adeka pianeya kako. Pamoko atoa mekotake uku. Kai wago-kitipa tobou ali tatono kakoa (7) adeka pianeya kako. ¹⁰ Tobou ali tatono (7) kakoa meki-kti ko kakoa (5) mea tua atuaneyake odene ago opi pa meko. Ni pade ago nani taatekoa noo. Taatekoa noateka ago nokomepa pa tekei nome meoo. ¹¹ Eya kai papete meaneyake opi meamene tetepo taneya meko kaipa ketepo takoa (naba 8) nome meateko tobou ago adeka pianeya kako. O tobou agopa e tatono kakoa (7) tobou ali-kitane yagono ago. Oneka tua atuademe toko.

¹² Kai tobouke kime noi kakoa (10) kakeneya neme enekapa tobou ali noi kakoa (10) taatekoa noatikili toko. Eni tobou ali-kitipa kini yopiatekoi ta wete yameameneyake wa naniko ali atoa pitiki toa tatite toa odene lou pinike eni kai-pala pa tekei yopikala toadete tiki. ¹³ Eni tobou ali noi kakoa (10) odene wene pianeya meketepa e kaipa kini tele patu kautakoa kakome e ku yatene yopi-motonu tato wa oi pedoa pia toi. ¹⁴ Nitao Sipi Sipi Kai Tine-pala poi topato wa poi topokolika

Sipi Sipi Kai Tineyo moa patukataapeoo. Onepa ako odene Ali Muno mea ako odene tobou ago mea tokome eni tobou ali noi (10) kakoa-pala ete wa poi toa kawa moa patukataapeoo. Nipa one takoa moa kayo oa motokale onekele wedoa takama yakoi yene-pala poi kibutua moa patukataapeoo wa edelo agome nopala oka.

¹⁵ Nimo ootokoaa kakome okome neme enekana ue-kiti pamoko atoa kautakoa meko ue-kitipa eya adeka pianeya yotoko. Tube takeka de takeka pitiki yene e ku yatene eya kuya tigini kakene yene eya kuya agale yakoa iki yene kabe koukoa adeka pianeya yotoko. ¹⁶ Eni kaimeka one tobouke noi kakoa (10) kakene kimemeka pamoko atoa-pala kotimi yoa meoi. Nitoa kotimi yotokete onekeya wia tadekatapekilepa one mamina kawameneya kakene tetepo taneya memotoa toi. One melepuka tēia nootokoapa natipu moa toeles yoi. ¹⁷ Nile tikilepa Akolaliyo kini tepene lukakana toa toi. Nipa e noi kakoa (10) tobou ali-kitamepa o kai kini tele patu kautakoa kakome ta piko peya yopiateka oi pedoa pikilepa Akolaliyo papete wene toopiane toa toi. Akolaliyo one papete oa mepiane agale taatekoaa toa togakaleka nitoa meoi.

¹⁸ Neme enekana pamoko atoapa eina ibini akene ta adeka pianeya kako. Oneke-kama ta piko peyake ako tobou meki ali-kiti lukoa meetapeki.

18

Babilone Ta Wia Kilikanemo

¹ Wa enekolu pade edelo ago a tibu kōa nokale enekou. Ele kule telekole tamele tane ago pa

tane mati nokayame itono pā toologaka. ² Nitoa nokome kayo telo okome okome ibini akene Babilone ta kiliadeko. Etene kilitapeneya tokako. Opi eni tumu tokaneya piko ta ludu Setanuno yagono-mikiti poane ipono eya yawa meki. Kekaneya latikoa wakene ini yatene poane ini yateneka eida koukoa meki. ³ Ta piko peyake pitikoi-kitame i atoane peku noa tato wa waine ue nokoa kawou toa keneya leau akeneya etepea toma pokoi. Itonoke tobou meane ali-kitame one-pala koua pikala tokoi. Topo lene kiane yename einatoa-pala padeya padeyata topo toai tekete kamo tootapeneya mekoi wa oka.

⁴ Nimo okale wa yatekolu a tibu pade agale ludu nokome okome anu yene wini ta tōa noatino, noe. One poanele tokole kimeka toa one ke enekakolo mea tete moatekole kimeka moa takayano, noe.

⁵ One toko poanele pala auma mati a tibuke pome motoko. One eni toko poanele i i wa Akolaliyo wene taneya meko. ⁶ Ete yene-pala poanele toka kotuke-kama kakoa topo takoa kibu moamene. One eni toka poanele topo takakilepa takupeta topo takakala tamene. Einatoame poane peku lawetekana toa topo takakilepa iyapa na wa one mete kagonoke padeya kou toko mati pekoia lawetamene. ⁷ Einatoa one wa ibini kamotokoa eya kuya kamoya moologaka toa kotuke kakoa tete mea tumai mekoia tamene. One tepene eya wa mate agale oa meko. No i atoapa ako odene tobou atoa meku. Nepo atoa meamuku. Tumai edoane memotoa-pe wa oko. ⁸ Nitikono, ele kuleme ke enekakale meatekale-kama kotikatapea witoo. Nipa odepeta tua tumai enoa kobume tua too.

Nipetepa toeme napetaapeoo. One tokole takoa enoa kibu motoko agopa Ali Muno Akolali. Ni agome telekole-kama tokome enika enile taatekoia too wa a tibu agale ludu nokome okale yatekou.

⁹ Einatoapa toeme nokoa kakata lodo kakale enekete eya yene one-pala koua pia mekete eya kuya kamoya motane tobou ali-kiti tumai mekete komo kata nina toa pitikoa kawamoi. ¹⁰ Nitoapa kiwika kikilikoa dikane tete motokaya wa piti motekete padeka mati kakete ekete ae ae etene ibini akene Babilone ta pitikaline ta kibu motikilepa kotikataapea tadeko wa oi.

¹¹ Ta pikoye topo lene kiane yenamepa Babilone makesike kopapu wa topo toa kue moamele toamoo wa tumai mekete komo kata pitikoa kawei. ¹² Nipa kini eya kamoyapa golo ni silepa ni yadi yadi tane kue wane deya ni kamo pilu kabe pikiya ni ake tane mamina ni kudulu pagene mamina ni kikome kiane mamina ni sellika mamina ni kalono tane yomo eida wa yoamoi. Ni eyame latianeyaka elepade kimemeka kamo yomomeka berasi kapameka pa kapameka teke tane kuemeka enika eniyame latianeya wane-kiti eida wa yotikile toamoi. ¹³ Ni noatiki nee meke takoa pitikakiyaka lodo kalono takoa yotokiyaka tigini kalono takoa yotokaki yomo pageka gerepi po kū ueka olipe yomo kū ueka palawe kukuka witi kūka pitimekawe kaika sipi sipi kaika osi kaika osi kaime limoa aua pikiya waneka eida wa yoamoi. Ni ta pine yenane pupu-kama takamotoa kode motane ali atoaka Babilone take eida wa yoamoi.

¹⁴ Eni topo lene kiane yename Babilone take

mekoi yene-pala eya wa oi. Eya kuya meke tokoya noadiya wa wene piitikaneya mekiyake piamokolo wida pa meki. Kini kamoya kini mamina epetaneya enika eniya peya toa pootapeneya tokome wa moamoi wa oi. ¹⁵ Eni take enika eniya topo toa kamo tokoi yene kiwika kikilikoa tete motokaya wa piti motekete tekete padeka mati kakete tumai keneya mea komo kata pitikoa kawei. ¹⁶ Nitoa eya wa kayo oa kawei. Ae ae etene ibini akene ta neke yename eya mamina ake tane mamina kudulu ue pagene mamina kikome kiane mamina moa kawa ni eya kue golo kue yati yati tane kue wane deya kamo pilu eya kabe pia yonoke mekoia tokoi. ¹⁷ Nitoa mekoiyake enika eniya peya odene lou pinike takoa pootapeadeko wa oi.

Ue dipi yopia aua pokoi ali-kitika ue dipi-kitike mea pokoi yeneka ue dipike pupu tokoi yeneka kini kopapu ue dipike pia wetekoa tokoi yeneka kiwi peya padeka mati kakete enekoa kawei. ¹⁸ Nitoa enekoli toeme napetapekale lodo kakale enekete ka oa ekete ae papetepa dikane ibini akene ta pade latikilepa taneya mena wa ¹⁹ wene keda taneya kakete itono kugu moa wa kini tobouke pitikoa kawei. Nitapa tumai meou toa komo oa kayo telo ekete ekete ae ku ibini akene ta-pala taneleke tumai meato. Ue dipi pine yene peya eida pote piai tekete kamo tootapekala tokoi. Nitikoiyake lou pini odeneke one eni kamoya peya takoa pootapeneya wa oi.

²⁰ Nitoino, a tibu meki peyamepa kei ta tumu tokaneya pikono, ke wa kolotine meamene. Ako-laliyo one takoa motane yeneka Aposelo yeneka

one agale toawea akane yeneka kiwi peya wedia meamene. Eni take pitikoi yename kiwi toa potokakala tokoinake Akolaliyo kibu motokaka tokolo ni uku wa edelo agome oka.

²¹ Nitikale pade edelo ago telekole-kama toka edelo agome kue wane uoya witi kū kugutukakiya kue makai wane keneya katekamo a kusa uele telo pitikakome okome i tukulepa Akolaliyo ibini akene Babilone ta wia tadekateko adeka piane tuku. Eni toateko adeka piane tukule taateko a tokalepa padameka eni ta wa enekile toamoi. ²² Widapa moyo wia tulutu pukapea beta pia tokoimopa padameka wa yatekile toamoi. Emo kumo agopa tootapeneyya pioo. Ele kule kodou oa toko ago odenemeka one eni pupu wida wa tikile toamoo. Ni kue makai wane wekotoa witi kū kugutukama pokome okamo padameka wa yatekile toamoi. ²³ Widapa padameka labo toele wa udukakile toamoi. Widapa padane atoa motokakoi-pete ali poka atoa ni atoa motoka ali kinita wedikete okimo padameka wa yatekile toamoi. Widapa topo lene kianeya mekoi yename eya kuya topo toa kakilepa ete yene peya moa patukoa tokoi. Ete take pitikoi peya neke peku lawetekilepa nakeneya tomo ulo enika eni poanele toa etepea pomotoa oa yotokoa toka.

²⁴ Akolaliyo Babilone ta kibu motokakilepa eni take onekemo toawea akane yeneka one takoa motane yeneka kini kamate ponomotoa wia tukakoinake toka. Nipa ta piko peya wia tukane yene wia tukakala tokoinake kibu motokaka.

19

Ali Atoa Peya Mati A Tibuke

Kakete Wedikete Akenemo

¹ Nititikaneyake yatekolu a tibu ali atoata kakoi matiyame agale kqua akene tetepo tokale yatekou. Eya wa kabunu koukakete okoi. Ali atoa toa motikilepa Akolali oneme-kama toko. Patikilepa oneke-kama titia toko. Onepa telekole-kama toko. Onepa dikane agono, one kei piatoe.

² Akolaliyo ali atoa kini koiso yatekakomepa niminimo-kama oa kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Nitoapa ibini akene pamoko atoame one peku noa toati wa ta piko peya pitikoi yene etepea pomotoa lawetekake nami wia kibu motokaka. Akolalinele takama yakoi yene wia tukakala tokakeka kibu motokaka wa okoi. ³ Eya waka kayo telo oa kakoi. Einatoa toeme nokoa kakata lodo kqua-kala kama pokono, Akolali kei piato wa okoi. ⁴ Nimo okoli eina ada ali-kiti pagini kakoa (24) ni lene kaatapeane tuyonoya-mene kime eya tokoi. Akolali ako tobou ago meateka walaikemekata auu pitakete one kei pikete ekete ee nimini, Akolali kei piato wa okoi.

Sipi Sipi Tineyo Atoa Moatekake Akenemo

⁵ Nimo okoli ako tobou ago meateka walai agale ludu nokome okome tone Akolaline pupukama takoa oneke nate wene pianeya mea tiki-kiti ibini akene yeneka ibini wamene yeneka kiwi peyame one kei piamene wa oka. ⁶ Nitikale yatekolu ali atoata kakoi matiyame agale ikilepa ue uu wa kaugome oa tono bu wa wia tou toa eya wa telo oa kakoli yatekou. Tone Ali

Muno Akolali telekole-kama toko agome talo toakala kama pokono, one kei pia ⁷ ke wa kolotine meato. Sipi Sipi Kai Tineyo one atoa moateko oi ponokolo tokome one atoa oneke poademe kaloa nodokakoa kako. ⁸ I atoa i mamina neme moa kamene wa padame ake tootapeneya yati yati tane mamina abe kawameneya moa meteka. (Ake tootapeane maminapa Akolaline ali atoame *kiyo akenele* toma yakile adeka pikoya.) ⁹ Nitikale edelo agome eya wa no-pala oka. Imopa wia mekamene. Akolaliyo Sipi Sipi Kai Tinane atoa motokaka-pete kini toge kikakakuno, noe wa kayo oa motoka yene kolotine meoi wa oka. Nitoa lokakome okome ipa Akolaliyo nimini oka agale uku wa oka.

¹⁰ Nimo okale kei piadene one kawane auane pitakolu okome nopa neke yagono agono, toamea. Neke oya-lawe Yesunomo yakoa motiki yene kiwipala kibutuane Yesunole takama yaku agome uku. No pade kei pia kowitamoano, Akolali-kama kei pia kowitamene. Yesunomo toawea akakilepa nipa papete Epetane Yominiyo Akolaline agale toawea akane ali-kiti wene tako tako tokana toa toawea akako.

Ake Tane Osi Kai Patu Mekagoke Akenemo

¹¹ Wa enekolu a tibu kago ketepono peaneya pikale enekou. Kago ludu ake tane osi kai pade witia noka. One patu mea noka agopa one ibinita takuta eya wa akeneya. Dikou wa oka toakama toko ago wa ibini oa niminile-kama toko ago waka ibini oa taneya. Ni agome ali atoa takoa enoa akakilepa *kiyoke*-kama toko. Poi kamotokakilepa nika *kiyoke*-kama toko. ¹² Ni ago

one lenetapa toe itipono keneya akeneya. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagukiti watekolokaneya. One kepenekape ibini pade wia mekaneya. Ete-kitame one ibinipa i wa wene tikiya mena. Pinali one odene wene toko. ¹³ One tokoo kakene maminapa kamate pageneya. One ibinipa Akolaline Agale. ¹⁴ Einago osi kai patu mea pokaka tibu poyo yatene-kiti ake tane osi kai patu mea litima pokoi. Nipa ake taneya yati yati tane mamina abe kawamene mamina kakeneya litima pokoi. ¹⁵ Einagono kimane keneke eka okata olo kakene tue witoa noka. E ku yatene wia tukateka tue eni witoa noka. Eni tueme e ku yatene-pala poi toa kawa moa kawikateko a kapa iti moa tapia talo toa-kala kawoo. Nipa telekole-kama toko ago Akolaliyo kiwi kotimi yotokome toatekale enoe wa eni yenepa gerepi po kū kagono waneke kautoa tjou toa keneya moa kautoo. ¹⁶ Einagono tokoo kakene maminakeka one manakeka eya ibinita takuta ako odene tobou ago ako odene Ali Muno wa wia mekaneya piko.

¹⁷ Eyaka enekou. Pade edelo ago lou patu kakome a tibu tiginike pukaneya yakoi ini yatene peya-pala kayo telo okome okome Akolaliyo toge mati kikakakono, koukoa noe. ¹⁸ Ali atoa lukoa meki tobou ali-kitika poyo yatene ako tobou ali-kitika telekole toma yaki ali-kitika osi kai-kitika eni osi kai patu mea piki-kitika ali atoa peya ta pine yeneka kueme topo toa moa egetane yeneka ibini akene yeneka ibini wamene yeneka enika eni yene witaneyata kolokono, kini melepu noatin noe wa kayo oa kaka.

¹⁹ Nimo okale yatekene enekolu eina yo tane kai

keneya agoka ta pikō peya ako tobou meane alikitika kini poyo yatene-kitika poi kibutua nokoli enekou. Osi kai patu mea poka ago-pala one poyo yatene-palaka poi toadete ni kibutua nokoi. ²⁰ Nitoa kibutua poi tokoli o yename ete wa poi toa kawa moa patukakete yo tane kai keneya ago-pala one kapene agale toawea akanagota deko a motokoi. Eni kapene agopa papete yo tane kai keneya ago patu kautakoa kakome ele kule telekole toma yakeneya. Nitikomepa yo tane kai keneya agono adeka tiginike wia meko a one yomini kowitoa tokoi yene oa yotokakala taneya. Einagota yo tane kai keneya ago-pala kapene yokakagota o yename deko a mootokoa toe mine salepa kue itipono oa kakeneta moa pitikakoi. ²¹ Einagotake lukoa mea poi tokoi yeneka osi kai patu mea pokagome wia tukataapeka. Nipa eka okata olo kakeneya one kimane keneke witoa nekene tueme wia tukataapeka. Eina witaneyata kolokoita ini yatene pitoa note kini melepu noa makapea tagakoi.

20

Setanu 1,000 Mali Ponoka Toa

Koa Keneke Moa Pitikaneya Meatekamo

¹ Wa enekolu edelo ago pade a tibu kawa nokale enekou. Nipa eina geyo nine piane koa kago ketepono kii-pala tele tane kapa poota pikoa kakeneya nokale enekou. ² Nokomepa eina pukupuku deko a motoka. Koto mati kaya wa akene pukupukuke uku. One ibinitapa tobou ipono wa oa Setanu wa oa taneya. Ni ago deko a motokomepa mali ege kadukaka kapidime kakoa

(1,000) ponoka toa wida mea-kala kamene wa togototokoa ³ geyo nine piane koa keneke pitikoa loko pitikaka. Mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa ali atoa wa oa yotokamomotoa nitika. One eida mea togateka oi ponokalepa pa tekei ya ya toano pa wa padame po kotokoa wetekoo.

⁴ Wa enekolu ako tobou ali-kiti meatekoi walai-kiti enoane ni Akolali patu kautakoa kakete ali atoa takoa enemota moa kakane yene eni walai-kitike witipitoa mekoli enoane tokou. Yesunomo oa aua yawa Akolaline agale toawea akoa tokoike kabe teigane yenane yomini-kitika enekou. Eina yo tane kai keneya agono yomini latia kakaneya wane kei pia kowitamoa kini pono yonokeka one adeka wia mekamene kote tokale wakoi yenane yomini-kitike uku. E yene kamomotekete potepa mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa Keraisutake lodo itono talo toa-kala kakoi.

⁵ Akolaliyo ete yenepa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokale moa kamotakatekoyake o yene namolo takoa moa kamotokaka. ⁶ Tuaneyake namolo kamoa poatekoi yenepa Akolaliyo pewe wedoa witikale kolotine meoi. Ali atoa takoa tuatekoi-pete o yene-pala padele toameneyea Akolali Keraisutake lodo you toa kinikile takama poi. Nipa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponoka toa Keraisutake lodo itono talo toa-kala kawai.

Akolaliyo Setanu Moa Kawikatekamo

⁷ Mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokalepa Setanu koa keneke moa pitikaneya mekata tewitikoa poo. Padame po kotokoa

wetekakale poo. ⁸ Nitoa ta pikopeya pitikoi yene oa yotokademe pokome Akolali-pala poi tatoe wa poi kamotokama yawoo. Nipa Goko Megoketa wa ibini akene pitikali poi kamotokakale kusa ue kibi keneya ege egeta wa-kala kadukoa one-pala kibutua poi topoi. ⁹ Nitoa itono ludu kawa pitikoa pupitikama peketepa Akolaline ali atoa poi pawe kago oboa mekoita one kolotini ta unukoa mee-tapeoi. Nitoa unukoa mekoika a tibu toe pitakome yoa tukatapeo. ¹⁰ Nitikalepa kiwi oa yotokaka ago Setanu Akolaliyo dekoa moa salepa kue itipono okoa kakene mineke pitikoo. Eina yo tane keneya ago-pala one kapene agale toawea akane agota moa pitikaneya mekoita eni pitikakale kimename eida-kama tete ete pia oto pia moa-kala kawei.

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enatekamo

¹¹ Wa enekolu ako tobou ago meateka walai uoya ake tootapeane walai enoane ni eni walaike meka agoka enoane tokou. One mekakoa tibu itonota takoa pootapekale padameka wa enekile toamokoi. ¹² Wa enekolu tuane ali atoapa ibini akene yene ponopene yeneka one mekata lene timini takoa kakoli enekou. Nitoa kakoli boku pade-kiti moa leweaneya. Boku pade meemoa poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuka moa leweaneya. Nitaneyake tuane ali atoa itonoke mekete tanemo i i wa eina bokuke wia mekane toa takoa enekala taneya. ¹³ Nipetepa kusa ue nakoa tuane yeneka oloyo tane yeneka tuane ali atoa pote mekoi take mekoi yeneka kamomotekete Akolali mekata pote kaatapekoi. Nitikoli Akolaliyopa kini itonoke mekete tokoina toa takoa enoa akakala toka. ¹⁴ Nitaneyake ali atoa tumotoa

tokoyaka ali atoa tua pote mekoi taaka moa toe mine pitikaneya. Eni toe minepa ali atoa taku takoa tuadete poatiki ta wa ibini ikiya. ¹⁵ Meemoa poatiki-kiti i i wa wia mekapiane bokuke ibini katekoia wia mekamene yene peya eni toe mine moa pitikaneya.

21

Weneya Tibu Itonotake Oa Pianemo

¹ Wa enekolu weneya tibu itonota latianeya pikale enekou. Eina namolo tibu itonota takoa pootapeadeka. Namolo kusa ue mekoyaka meameadeka. ² Eyaka enekou. Akolaliyo one wa weneya latiane Yerusalem taapa Akolalimekata a tibu pia ketipea noademe nokale enekou. Nipa ali poateka atoa kalotokou toa kalaneya tukaketikakale enekou. ³ Nitoane yatekolu ako tobou ago meateka walaike agale ludu eya wa telo okale yatekou. Akolali meko yapu wida kakono, Akolali ali atoa kipala wida odeneke mekono, enoe. Kipa one yatene wa kipala opia mekilepa onepa kini Akolali wa oa meoo. ⁴ Nitoa mekomepa kini komo kogataapeoo. Nipete kipa wa tuamoa tumai meamoa komo wamoia tete moamoa toi. Eina namolole peya takoa pootapeneya tokolo wa edikoa meamoi wa oka.

⁵ Nimo okale ako tobou ago meateka walaike meka agome okome okome opi padeya padeya peya weneya-kama latikala tuku wa oka. Eya waka oka. Nepala i ukumopa etene niminimo-kama ukuno, bokuke wia mekoano ta wa oka. ⁶ Nimo ootokoa okome wipitiane toatekule opi

taatekoane tuku. Paduya paduya peyapa anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Ue nodome tuki-kiti meemoa pomotoa ue lene togotapa ue nomoane meou. Nipa nami kakamekene pa nomoane mekala tou. ⁷ Poi toa kawa moa patukaki yene edikoane epetanele yameou. Dikakagopa one Akolalimekene talo toane meou. Onepa anu manago meoo. ⁸ Nimo ukuyake eya yene kini kepene mama moa piti taneya mea ni nooke wene tugoa meake wawa ni ele kule poanele toa ni ali atoa wia tukoa ni mone koua piamatiki atoa-pala koua pia ni nakeneya moa wia ni ulo toa wia ni kini yoname latikoinakeya-kiti kowitoa ni kapene yokoa tiki peyapa salepa kue itipono okoa kakene toe mineke moa pitikaneya meoi. Eni tukilepa taku takoa toi.

Weneya Yerusalem Taake Oa Pianemo

⁹ Eya edelo ago tatono kakoa (7) wipitia ke enekatekoya-kiti kapetekane mete tatono kakoa (7) tatite toa pikoa kakoi edelo ali-kiti padame no mekouta nokome okome ali poka atoa Sipi Sipi Kai Tinane natono yameouno, noo wa oka. ¹⁰ Nitaoapa Epetane Yomini nooke awinome aua pome tono kakene matike kakapokome Akolaliyo one wa latiane Yerusalem taapa one mekata a tibu pia ketipea noademe nokale yameteka. ¹¹ Akolaline pa takaloganeya ketipea nikilepa nipa kamo kue diyasipa wa akene kue wane tou toa keneya pa pa tootapeneyea ketipea noka. ¹² Kue pawe kago uo mati kawa unukatapeneyea. Kago-kitika tuku kakoa (12) pikoa unukaneya. Kago pikane

toa edelo ali tuku kakoa (12) kaate taneya. Eni kago-kitikepa Iserele yatene tuku kakoa (12) ibini tatimo tatimo toa wia mekaneya. ¹³ Eni kago-kitipa lou witia noka lonoka lou pipoko lonoka eka lonoka kuka lonoka tebolo tebolo wa pikakala taneya. ¹⁴ Kue pawe kago kagilepa kue yaupea petene mati tuku kakoa (12) moa tatia Sipi Sipi Kai Tinane Aposelo ali tuku kakoa (12) ibini tatimo tatimo toa wia mekoaa taneya.

¹⁵ Nopala agale eni oa kaka edelo agome golo kueme latiane iti pikoa kaka. Nipa weneya Yerusalem ta ni eni ta kawa unukataapeane pawe ni kago-kiti adeka moma poateka iti eni pikoa kaka. ¹⁶ Eni ta latikilepa kolodo tuyono pikoa latianeya. Nipa lou witia noka lono lou pipoko lono eka lono kuka lonoka odene kotu kakoa-kama latianeya. Yerusalem taapa edikoa latia yapu wima pekene toa itime adeka moma pokomepa kolodota pake-kama kilomita ege kadukaka padeka tatigime kadukoa (2,400) tadeka. Ate wima pekene toa adeka moma pokomepa ludukiyaka kilomita 2,400 tadeka. ¹⁷ Kue pawe kago kagete atepea kibutawineya pekene toa itime ate toa adeka moma pokomepa ludukiya 144 mita tadeka. Padeya padeya pia kawa tokoya adeka moma pikilepa kini tanele tekete eniya itime-kama adeka moma pikiya.

¹⁸ Kue pawe kago atepea wia kibutuma pikilepa diyasipa, wa akene kamo kueme-kama wianeya. Yapu wikilepa nipa doo eya takoa pomotoa toele yotane golo kueme-kama wianeya. Golo kueme wianeyake pa pa tootapeane gilasi keneya. ¹⁹ Kue pawe kago kagilepa kue yaupea petene mati

moa tatilogoa eniya patu atepea kibutua kāma pekeneya. Kue yaupea petene eni moapa eya kuya kamo kue moa kalotokaneya. Eni kamo kuepa eya. Namolopa diyasipa, taku takoapa sapaia tubo keneya. Tebolo takoapa agesi, ake tootapeneya. Tuyono takoapa emerale, ke tata tigini keneya. ²⁰ Ko kakoapa sadonikisi, ake tane kiane teke teke tane kue. Ko melepu takoapa koniliame, kiane kue. Tatono kakoapa kerisolaisi, kakai pagene kue. Ketepo kakoapa berili, tai yabunu pagene keneya kue. Pogi kakoapa topasi, padeya kakai pagene kue. Noi kakoapa kerisoperesi, kakai pagene kanu pagene teke teke tane kue. Tuku melepu kakoapa aiasine, padeya tubo keneya kue. Tuku kakoapa ametisi, kudulu pagene keneya. Kue pawe kagilepa enika eni kue moa tatilogoa eniya patu atepea kibutua kāma pekeneya. ²¹ Kago tuku (12) kakoapa yadi yadi tootapeane kamo pilume-kama latianeya. Eniya wane odene odene-wame kago latikala taneya. Ka-kitika doo eya takoa pomotoa toeles yotane golo kueme latianeya. Golo kueme latianeyake pā pa tootapeane gilasi keneya.

²² Weneya Yerusalem ta keneke tobou losu yapu kawameadeka. Eni ta keneke eya agota Ali Muno telekole-kama toko ago Akolali-pala Sipi Sipi Kai Tineta eida-kama mekino, losu yapu wiatikile piamoto. ²³ Eni taapa loumeka tokene-meka pā takateko toa mena. Akolali one pāme-kama pā takalogakoya. Sipi Sipi Kai Tinepa labo tetepo takateko meko. ²⁴ Eni taake witaka pā kenekepa ta piko peya pitikoi yene yamele too. Kini ako tobou mekoi-kitame kini kamoya aua

pato wa eni take aua pokala toi. ²⁵ Ete pia oto pia eni ta kago-kiti peaneyaka-pioo. Eida ta likileka toamokale tokome kago ketekileka toamoi. ²⁶ Eni taake-kama ta piko peya pitikoi yatene-kitame kini kamoya eya kuya epetaneyaka aua pokala toi. ²⁷ Padaya poaneyaka eida lobutukile toamoo. Ya tanele toa oa yotoko toka agoka lobutua pamele toamoo. Meemoa poatiki yene i i wa Sipi Sipi Kai Tinane bokuke ibini wia mekapiane yene odene eida lobutua pamele too.

22

Ali Atoa Meemoa Pomotoa Toko Ue

¹ Eina edelo agome iyapa ena wa ali atoa meemoa pomotoa toko ue yameteka. Eni uepa eteki eteki tane kue kenye yoa kakilepa Akolali Sipi Sipi Kai Tineta talo toata mekoi walai keneke ue lene toa ² eni tube ta keneke piko polo ka ludu yoa kako. Eka oka matanu ludu ali atoa meemoa pomotoa toko yomo kaataapeko. Eni yomo malike-kama kū tukilepa tuku (12) kakoa-peta tukala toko. Nipa tokeneke-kama kū tukala toko. Eni yomo tatamepa e ku yatene yene toameneya memotoa toko. ³ Ipa poaneyaka wa Akolaliyo kekaneya latikoa wakeneya odeneyaka eida piamoto. Eni ta keneke Akolali Sipi Sipi Kai Tinetame talo toata mekoi walaipa pa pia-kala kawoo. Eidapa one pupu yename one kei pia kowitoi. ⁴ One lene timinika enoa toi. Akolaline ibini kini ponoke wia mekaneya meoi. ⁵ Eidapa ta wa likile toamoo. Kini Ali Muno Akolaliyo-kama kiwi mekoita pā takalogakale tokome labo udukoa lou pā witoa toatekale piamoto. Eidapa

ako tobou yene mekete eya kuya peya talo toakala kama poi.

⁶ Edelo agome no-pala eya waka oka. Wini bokuke wiamekakamopa etene niminimo. Eni peya taatekoatootapeoo. Ali Muno Akolaliyo one edelo ago pa wa wetekakilepa ele kule pene toatekole i i wa one pupu yene wene takamotoa toka. One agale papete toawea akane ali-kiti wene takaka ago Akolaliyo nitika wa edelo agome oka.

Yesu Wakapea Noatekole

⁷ Kipala i ukumo yakoe wa Yesuyo oko. No wakapeane noateku tigotoko. I bokuke i i wa papete wia mekapianemo yakoa motiki yene koltine meoi.

⁸ Yone nopa i mekene uku. I bokuke wia mekapiane toane-kama anu kaleme yakoane leneme enoane tokou. Nititikoanepa i i wa enika enile yameteka edelo ago kei piane kowitadene one kawane keneke pitalogakou. ⁹ Nitikolu okome noka Akolalinele takaku agono, toamea. Onekele takakilepa nipa neke oya-lawe Akolaline agale toawea akaki yene ni i bokuke wia mekanemo yakoa motiki yene kiwi peya-pala kibutuanne onekele takakuno, no kei pia kowitamoano, Akolali-kama kei pia kowitamene.

¹⁰ Nimo ootokoa kakome okome wini boku i i wa wia mekapikana boku poome togotameamene. Wini wia mekapikana toa taatekoatooteko tigotoko tekene ni uku. ¹¹ Poanele tiki yene kini poanele pa toma poati. Ele kule ya tanele tiki yene kini ya tanele pa toma poati. Kiyo akenele

tiki yene kiyo akenele toma poati. Akolalinelekama takaki yene onekele-kama takama poati wane uku.

¹² Kipala i ukumo yakoe. No wakapeane noateku tigotoko. Kini kini toma yakoina toane topo takoane meatekuya-pala auane nouno, nepiamene-ye. ¹³ Padele padele peya anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Padele padele titikileka padele padele wipitikileka no patu-kama toko.

¹⁴ Kini mamina abe kootapekoi yene koltine meoi. Mamina abe kootapeketepa nipa meemoa poatiki yomo kū oyake kotia namele too. Nika kago pikoka patukoa weneya Yerusalemeta keneke lobutua pamele too. ¹⁵ Kago pikoka patukoa pikilepa nipa eya yene akolono pa memotoa poi. Ya tanele toa tomo lawetoa ulo toa nakeneya moa wia pamoko atoa koua pia ali wia tukoa kini yoname latikoinakeya kowitoa ete yene-pala kapene wakoa oa yotokoa tiki yene akolono pa memotoa patukoa poi.

¹⁶ No Yesuyo anu edelo ago kiwike moane wetekakilepa anu losu yatene tatono kakoa (7) meki toa i i wa toawea akatekomo akoano pa wane wetekakou. Nopa Depidi-loeke tagene agome uku. Nopa pā wedoa toko tagoi kobu tagoi wa ibini ikiya.

¹⁷ Epetane Yominiyoka Yesuke poateko atoameka namene wa iki. Ina ukumo yatekoi peyameka namene wa amediki. Ue nodome tuaneyka meki yenameka namene wa amediki. Meemoane poateku ue nomoane nou wa wene

piki yename ue pa nomoa nomotoane ukuno,
nami tukuamatiki ue nomoa namene.

¹⁸ I bokuke wiane mekapikumo yakoa motiki
yene-pala no Yoneyo eya wane pubu ukuno,
yakamene. Panagome-kiti i wiane mekapikumo
pakeke one wene kibutua oka agale lukakalepa
Akolaliyo one-pala eya topo takoa too. I bokuke
wia mekapiane toa taateko a ke enekakole-kiti
einagome enemota too. ¹⁹ Nika panagome-kiti
i bokuke wiane mekapikumo pademo kateko a
wakalepa Akolaliyo eya topo takoa too. I bokuke
wiane mekapikule taateko a tokalepa meemoa
poateko yomo kū i ago ne namele toamoko wa ka
ketekoo. Nitikale Akolaliyo one wa latiane take
lobutua pamele toamokale einago etepea poo.

²⁰ Kipala i toawea akako agomepa ipa nimini
taateko a toatekomo uku wa ikilepa eya waka oko.
One wakapeane noateku tigotoko wa oko.

Ee nimini. Ali Muno Yesu nitoano ta. Wete
namene-ye.

²¹ Ali Muno Yesuyo kiwi peya pewe wia yopimo-
toane uku-ye. Ee nimini.

**Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known
as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini**

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019

160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb